

Serija vodiča

Kako podupirati politiku za
MSP-ove iz strukturnih fondova

Javna nabava kao pokretač inovacija u MSP-ovima i javnim uslugama

Serija vodiča

Kako podupirati politiku za
MSP-ove iz strukturnih fondova

Javna nabava kao pokretač inovacija u MSP-ovima i javnim uslugama

Upotreba nabave inovativnih rješenja
kao strateškog alata?

Ovaj vodič sastavila je Europska komisija na temelju postojećih dokumenata i preporuka, a strukturiran je kako bi potaknuo primjenu u kontekstu regionalne politike za MSP-ove i inovacije.

Za dodatne informacije obratite se na sljedeću adresu:

Europska komisija

Glavna uprava za poduzetništvo i industriju

Odjel B.3: Politika inovacija za rast

E-pošta: ENTR-INNOVATION-POLICY-FOR-GROWTH@ec.europa.eu

URL: http://ec.europa.eu/growth/industry/innovation/policy/public-procurement/index_en.htm

Prijevodi ovog dokumenta na više europskih jezika dostupni su na internetu.

http://ec.europa.eu/growth/smes/business-friendly-environment/regional-policies/index_en.htm

Iako je ovaj vodič izrađen s namjerom da pomogne dionicima da upotrijebi strukturne fondove EU-a kako bi pomogli MSP-ovima, informacije se daju bez preuzimanja pravne odgovornosti za njihovu točnost i potpunost. Konkretni zahtjevi za uporabu sredstava iz strukturnih fondova EU-a uvijek će se ocjenjivati prema pravilima koja su u to vrijeme na snazi u zemlji u kojoj se podnosi zahtjev.

Ovaj je vodič dio serije vodiča. Dosad su objavljeni sljedeći naslovi:

1. Razvoj poduzetničkog razmišljanja i poduzetničkih vještina u EU-u
2. Primjena normi kao potpora rastu, konkurentnosti i inovacijama
3. Olakšavanje prijenosa vlasništva nad poduzećima
4. Vodič za inovacije u području usluga
5. Regionalna provedba Akta o malom poduzetništvu
6. Kako upotrijebiti strukturne fondove u politici za MSP-ove i poduzetništvo
7. Potpora internacionalizaciji MSP-ova
8. Javna nabava kao pokretač inovacija u MSP-ovima i javnim uslugama

PRAVNA OBAVIJEST

Ni Europska komisija ni jedna osoba koja djeluje u njezino ime ne može se smatrati odgovornom za način uporabe informacija sadržanih u ovoj publikaciji ni za pogreške do kojih može doći unatoč pažljivoj pripremi i provjeri. Ova publikacija ne predstavlja nužno stajalište Europske unije.

ISBN 978-92-79-40376-7

ISSN 2362-9789

DOI 10.2769/37942

© Europska unija, 2014

Tiskano u Belgiji

Umnožavanje je dopušteno uz navođenje izvora, osim ako je drugačije navedeno.

Za uporabu materijala za koji je navedeno da je zaštićen autorskim pravima mora se dobiti dopuštenje predmetnih vlasnika autorskih prava.

Predgovor

Inovacije su ključne za ostvarivanje održivog rasta i radnih mesta u europskim regijama. Novim proizvodima i uslugama povećava se konkurentnost europskih poduzeća i stvaraju se radna mesta. Javna nabava čini gotovo 20 % BDP-a u Europi. Način na koji se ovaj javni novac troši nedvojbeno ima važan utjecaj na gospodarstvo.

Iz tog se razloga javnom nabavom inovacija mogu stvoriti goleme mogućnosti. Kupovinom inovativnih rješenja u javnim tijelima na regionalnoj i lokalnoj razini omogućuju se učinkovitija isporuka javnih usluga, manja potrošnja energije, niži troškovi tijekom životnog vijeka te brojne druge prednosti koje proizlaze iz rješenja prilagođenih upravo njihovim potrebama. Istovremeno, nabavom inovacija nude se prilike inovativnim MSP-ovima koji su dovoljno spretni i fleksibilni da udovolje specifičnim potrebama javnih dobavljača.

Europska unija je novim direktivama o nabavi zakonodavni okvir učinila otvorenijim inovacijama. Osim toga, u okviru programa EU-a, osobito europskih strukturnih i investicijskih fondova te Obzora 2020., nude se zanimljive mogućnosti financiranja javne nabave inovativnih rješenja.

Ovim se vodičem kreatorima politike u regijama i na nacionalnoj razini pokazuje što mogu učiniti kako bi pružili potporu nabavi inovacija. U njemu su predstavljeni potencijalni alati za otvaranje „novčanika“ javne nabave koji regije mogu upotrijebiti. Primjeri iz nekih regija ilustriraju te prijedloge i trebali bi potaknuti druge regije da se uključe u nabavu inovacija.

Nadamo se da će ovaj vodič biti koristan izvor informacija i inspiracije.

Daniel CALLEJA

Glavni direktor
GU-a za poduzetništvo i industriju

Walter DEFFAA

Glavni direktor
GU-a za regionalnu i urbanu politiku

Sadržaj

Kazalo okvira	8
Uvod.....	9
1. Javna nabava inovativnih rješenja: izvrsna prilika da se potaknu rast i stvaranje radnih mjesta	11
1.1 Što je javna nabava inovativnih rješenja (PPI)?	12
1.2 Što je učinjeno kako bi se poduprla javna nabava inovativnih rješenja u Europi?.....	14
2. Kako europski pravni okvir i programi EU-a mogu podupirati javnu nabavu inovativnih rješenja?.....	17
2.1 Pravni okvir: nove direktive EU-a o nabavi	17
2.2 Potencijal za javnu nabavu inovativnih rješenja u europskim strukturnim i investicijskim fondovima.....	19
2.3 Izgledi za potporu javnoj nabavi inovativnih rješenja u okviru Obzora 2020.....	23
3. Potpora javnoj nabavi inovativnih rješenja u praksi	25
3.1 Kako kreatori politika mogu smanjiti rizike kojima su izloženi javni naručitelji inovacija? Nekoliko vodećih načela za nacionalne ili regionalne kreatore politika.....	25
3.2 Kako funkcioniра javna nabava inovativnih rješenja? Nekoliko općih vodećih načela za javne naručitelje.....	26
3.3 Unapređivanje vještina naručitelja i uključivanje glavnih igrača ekosustava javne nabave inovativnih rješenja u aktivnosti potpore	29
Prilog 1.: Postojeći europski projekti kojima se podupire javna nabava inovativnih rješenja....	33
Prilog 2.: Examples of trans-national and national PPI support programmes and projects	37
Pojmovnik	47
Literatura	51

Kazalo okvira

Okvir 1.

Javna nabava čini gotovo 19 % bruto domaćeg proizvoda (BDP-a) EU-a 11

Okvir 2.

Nabava inovacija: što su pretkomercijalna nabava (PCP) i javna nabava inovativnih rješenja (PPI)? 12

Okvir 3.

Što veliku većinu javnih naručitelja sprječava da kupuju inovativna rješenja? 13

Okvir 4.

Direktive o nabavi iz 2014. 18

Okvir 5.

Područja za koja se odvajalo najviše sredstava kohezijske politike (2007. – 2013.) 20

Okvir 6.

Javna nabava inovativnih rješenja može imati središnju ulogu u ESIF-u 22

Okvir 7.

Potpore strukturnih fondova javnoj nabavi 23

Okvir 8.

Broj javnih naručitelja ili naručitelja prema procjeni Komisije iz 2011. 29

Okvir 9.

Trenutačne prakse za najbolje poticanje javne nabave inovativnih rješenja 29

Okvir 10.

Trenutačne skupine kupaca u javnoj nabavi inovativnih rješenja koje sufinancira Komisija 34

Okvir 11.

Trenutačne skupine kupaca u pretkomercijalnoj nabavi koje sufinancira Komisija 35

Okvir 12.

Galicijski program za javnu nabavu inovativnih rješenja: kako je funkcionirao otvoreni poziv na podnošenje prijedloga? 39

Okvir 13.

Broj sudionika u galicijskom programu za javnu nabavu inovativnih rješenja 2013. 40

Okvir 14.

Komunikacija među dionicima u „ekosustavu” javne nabave inovativnih rješenja 41

Uvod

Javna nabava inovativnih roba i usluga regionalnim tijelima može biti važan alat za poboljšanje djelotvornosti i učinkovitosti javnih usluga te može odgovoriti na izazove s kojima se susreću i potrebe koje imaju (npr. mobilnost, zdravstvo, starenje, gradnja, okoliš, sigurnost, IT usluge, ...), **pomažući istovremeno da se stvore radna mjesta i ojača konkurentnost europske industrije i MSP-ova.**

Cilj je ovog vodiča regionalnim ili nacionalnim kreatorima politika dati smjernice o tome kako podupirati upravo javnu nabavu inovativnih rješenja (*public procurement of innovative solutions – PPI*). U ovom vodiču javna nabavu inovativnih rješenja razmatra se u okviru programa potpore Europske unije, naime Obzora 2020. i europskih strukturnih i investicijskih fondova.

Ovim se vodičem nastoji potaknuti međuresornu suradnju i koordinaciju između resora za istraživanje i inovacije i resorâ s velikim proračunima za javnu nabavu na nacionalnoj i regionalnoj razini, kao što su: gradnja, promet, zdravstvo, okoliš ili energija.

U vodiču se daje pregled **potpore koju Europska komisija i programi EU-a mogu dati kreatorima politika**, osobito putem mogućnosti financiranja u okviru Obzora 2020. i platforma za učenje politika, ali i u okviru europskih strukturnih i investicijskih fondova kojima će se podupirati provedba strategija pametne specijalizacije, sveobuhvatnih prometnih planova, strateških političkih okvira za digitalni rast i prioriteta u područjima energije, zdravlja, okoliša, itd.

Ovaj je vodič izrađen na temelju iskustva stečenog u programima europskog Kohezijskog fonda, ali i u 7. europskom okvirnom programu (FP7) te Programu za konkurentnost i inovacije (CIP).

Vodičem se dopunjaju smjernice za javnu nabavu inovativnih rješenja namijenjene službenicima zaduženima za nabavu. Te je smjernice objavila Platforma za nabavu inovacija (**Procurement of Innovation Platform**) uz finansijsku potporu EU-a pod nazivom „Javna nabava inovacija – smjernice za javna tijela“ (**Public Procurement of Innovation – Guidance for public authorities**), a dostupne su na: <http://www.innovation-procurement.org/about-ppi/guidance>.

1

Javna nabava inovativnih rješenja: izvrsna prilika da se potaknu rast i stvaranje radnih mjesta

Javna nabava je postupak u kojem javna tijela – uključujući sve razine vlasti i javnih agencija – kupuju robe i usluge ili naručuju obavljanje nekog posla. Tako nastali ugo-

vor predstavljaju **vrlo velik udio na tržištu Europske unije i čine oko 19 % njezinog bruto domaćeg proizvoda (BDP-a)** ili gotovo 2 400 milijardi EUR godišnje.

Okvir 1. — Javna nabava čini gotovo 19 % bruto domaćeg proizvoda (BDP-a) EU-a

Činjenice i brojke

18,6 %

Procjenjuje se da je javna nabava 2010. činila 18,6 % BDP-a Europske unije, a to joj daje ogromni potencijal da povuče inovacije iz EU-a na tržište, da pruži potporu vodećim naručiteljima i djeluje kao katalizator te tako inovativnim poduzećima osigura početnu prednost na globalnim tržištima (izvor: Europska komisija, GU Unutarnje tržište, 2010.)

Javni ugovori iznad određenih pragova vrijednosti moraju se objaviti u službenim listovima nacionalnih vlada ili u Službenom listu Europske unije. Time se osigurava veće tržišno natjecanje u kontekstu europskog unutarnjeg tržišta. Javna nabava ima središnju ulogu u

isporuči javnih usluga, kao što su zdravstvo i obrazovanje, a uključuje sve vladine resore, lokalna tijela, agencije i druga javna tijela.

Tijekom posljednjeg desetljeća sve se više razmišlja o tome kako povezati javnu nabavu i političke ciljeve poput inovacija i održivosti.

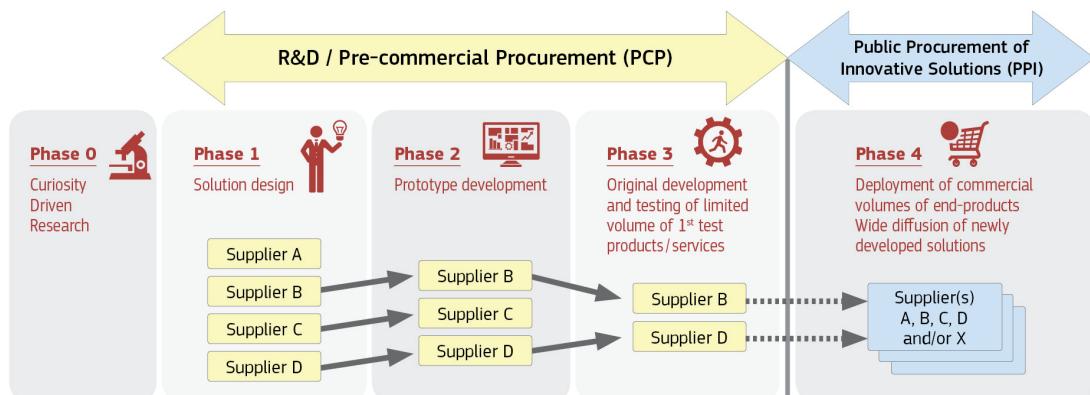
1.1 Što je javna nabava inovativnih rješenja (PPI)?

Novi Okvirni program EU-a za istraživanja i inovacije Obzor 2020. uključuje korisnu pravnu definiciju javne nabave inovativnih rješenja koja predstavlja temelj za prihvatljivost aktivnosti nabave za sufinanciranje sredstvima EU-a¹.

Njome se javna nabava inovativnih rješenja definira kao nabava u kojoj javni naručitelji djeluju kao prvi kupac (*launch customer*) za inovativnu robu ili usluge koje još nisu šire komercijalno dostupne i može uključivati ispitivanje sukladnosti. Javna nabava inovativnih rješenja ne obuhvaća nabavu usluga istraživanja i razvoja koje se nazivaju „prekomercijalnom nabavom“ (*pre-commercial procurement* – PCP).

Okvir 2. — Nabava inovacija: što su prekomercijalna nabava (PCP) i javna nabava inovativnih rješenja (PPI)?

Činjenice i brojke

Javna nabava inovativnih rješenja od ključne je važnosti za poboljšanje djelotvornosti i kvalitete javnih usluga te za suočavanje s glavnim društvenim izazovima. Njome se doprinosi dobivanju najbolje vrijednosti za javna sredstva te ostvarivanju širih gospodarskih, okolišnih i društvenih dobrobiti u smislu osmišljavanja novih ideja, pretvorbe tih ideja u inovativne proizvode i usluge te promoviranja održivog gospodarskog rasta na korist europskih poduzeća i MSP-ova.

Pretkomercijalna nabava znači nabava usluga istraživanja i razvoja koja uključuje podjelu rizika i koristi pod tržišnim uvjetima te konkurentni razvoj u fazama, pri čemu je faza istraživanja i razvoja razdvojena od uvođenja komercijalnih količina krajnjih proizvoda. Pretkomercijalna nabava nije obuhvaćena direktivama o nabavi, a Europska komisija izradila je 2007. posebne smjernice za države članice o tome kako razviti postupke pretkomercijalne nabave².

Kao što je navedeno u uvodu, tema ovog vodiča je javna nabava inovativnih rješenja. Pretkomercijalna nabava u ovom se vodiču spominje samo kako bi se javna nabava inovativnih rješenja smjestila u ukupni politički i gospodarski kontekst. Kada se upućuje na oba instrumenta, i javnu nabavu inovativnih rješenja i pretkomercijalnu nabavu, upotrebljava se izraz „nabava inovacija“.

Javna nabava inovativnih rješenja osobito je korisna u određenim područjima (**npr. mobilnost, zdravstvo, gradnja, e-uprava, gospodarenje otpadom, recikliranje**) u kojima javni sektor čini veliki dio potražnje i u njemu se nabava može upotrijebiti kao sredstvo suočavanja s ključnim društvenim izazovima poput održivog prometa, učinkovite uporabe resursa ili zdravlja i starenja.

¹ Vidjeti članak 2. Pravila sudjelovanja u programu Obzor 2020. [http://ec.europa.eu/research/horizon2020/pdf/proposals/proposal_for_a_proposal_of_the_european_parliament_and_dissemination_in_horizon_2020%20%282014-2020%29.pdf#view=fit&pagemode=none](http://ec.europa.eu/research/horizon2020/pdf/proposals/proposal_for_a_proposal_of_the_european_parliament_and_of_the_council_laying_down_the_rules_for_the_participation_and_dissemination_in_horizon_2020%20%282014-2020%29.pdf#view=fit&pagemode=none)

² Vidjeti: Europska komisija (2007b), Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija COM(2007) 799 završna verzija, Bruxelles, Pretkomercijalna nabava: poticanje inovacija kako bi se zajamčile održive visokokvalitetne javne usluge u Europi: http://ec.europa.eu/invest-in-research/pdf/download_en/com_2007_799.pdf

Javna nabava inovativnih rješenja omogućuje realan pogled na konkretnе posebne potrebe javne nabave u odnosu na izvediva rješenja. **Dobavljači mogu bolje predvidjeti potražnju za novim rješenjima i skratiti vrijeme stavljanja proizvoda na tržiste.** Nabavljači mogu usporediti konkurentna rješenja i dobiti bolju cijenu za inovativno rješenje koje bolje odgovara potrebama. **Javna tijela moći će upravljati nabavom inovativnih rješenja sa strane potražnje** i potaknuti dodatna ulaganja u istraživanje, razvoj i inovacije.

Poticanjem inovacija sa strane potražnje te upravljanjem razvojem i prvom primjenom inovativnih rješenja koja odgovaraju potrebama javnog tržista javna nabava inovativnih rješenja može omogućiti naručiteljima da **izbjegnu troškove nepotrebnih značajki, spriječe ovisnost o dobavljaču i uzmu u obzir dugoročnije zahtjeve javnog sektora.**

Okvir 3. — Što veliku većinu javnih naručitelja sprječava da kupuju inovativna rješenja?

Činjenice i brojke

Što veliku većinu javnih naručitelja sprječava da kupuju inovativna rješenja?

- **nedostatak znanja i stručnosti** o: primjeni praksi koje daju prednost inovacijama, upravljanju rizikom u nabavi i na tržistu te tehnološkom razvoju
- **pogrešni prioriteti**, koji su usredotočeni na kratkoročne troškove i ne potiču preuzimanje dodatnih rizika (i početnih troškova) koji proizlaze iz kupovine inovativnih rješenja, čak i ako dugoročno i srednjoročno nude uštedu u pogledu troškova i bolju djelotvornost
- **neusuglašenost s javnim politikama i strategijama**, zbog čega se nabava tretira kao čisto administrativni, pravni i finansijski zadatak koji nije povezan s ciljevima javne politike kao što su zdravlje, okoliš, energija, itd.
- **manjak sposobnosti u javnim organizacijama da prepoznaju inovativna rješenja**, pri čemu se jako malo sredstava odvaja, ili se uopće ne odvajaju, za prepoznavanje ili ocjenjivanje inovativnih rješenja ili čak za utvrđivanje mogu li se problemi učinkovitije rješavati primjenom inovativnih rješenja i
- **rascjepkanost potražnje / nepostojanje kritične mase** zbog raspršenosti aktivnosti nabave preko državnih i administrativnih granica zbog čega su pojedinačne nabave premale da bi poduzeća uložila trud u pronalaženje inovativnih rješenja

S poslovne točke gledišta, kako se redovito potvrđuje u anketama koje od 2009.³ provodi Innobarometer, vrlo mali broj europskih poduzeća (7 % ispitanika) imalo je priliku prodati inovativna rješenja javnim naručiteljima.

Kada dobavljači predstavljaju kritičnu masu, mogu **stvoriti nova vodeća tržišta** dјelujući sa strane potražnje tako da čitavi sektori prijeđu s vlasničkih na otvorena standardizirana rješenja i osiguraju fleksibilnije oblikovanje rješenja. U određenim sektorima potražnja javnog sektora najvažniji je čimbenik u razvoju novih tržišta za inovativna rješenja.

Usprkos potencijalnim koristima od javne nabave inovativnih rješenja za djelotvornost javnih usluga i za nova rješenja povezana s društvenim potrebama, **javna tijela u načelu su sklonija izbjegavanju rizika prilikom kupovine inovacija. Javni naručitelji** još uvjek pišu opise poslova i najradije se odlučuju za najniže ponude ili najnižu cijenu kao najvažnije mjerilo prilikom ocjenjivanja pristiglih ponuda. Potrebno je prevladati određene prepreke kako bi se bolje strateški koristilo javnom nabavom.

Zaključke anketa Innobarometra o prilikama za poduzeća da javnim naručiteljima prodaju inovativna rješenja podupiru druge studije u kojima se prikazuju **poteškoće koje inovativni MSP-ovi imaju s pristupom ugovorima o javnoj nabavi**.

³ http://ec.europa.eu/growth/industry/innovation/facts-figures/innobarometer/index_en.htm

Općenito, to priječi pristup javnih tijela inovativnom potencijalu MSP-ova.

1.2 Što je učinjeno kako bi se poduprla javna nabava inovativnih rješenja u Europi?

S obzirom na potencijal nabave inovacija – uključujući i javnu nabavu inovativnih rješenja i pretkомеријалну nabavu – za poticanje rasta i stvaranja radnih mjesto, neke države članice (npr. Ujedinjena Kraljevina⁴, Nizozemska⁵, Švedska⁶, Italija⁷, Španjolska⁸, Austrija⁹, Njemačka¹⁰, Francuska¹¹, Poljska¹² i Finska¹³) već deset do petnaest godina podupiru i provode javnu nabavu inovativnih rješenja i pretkомеријалnu nabavu posebnim političkim mjerama koje se često razvijaju u nacionalnim, a u nekim slučajevima i regionalnim, inovacijskim agencijama (npr. BIS (UK), Agencija (NL), VINNOVA (SE), TEKES (FI) i IWT (Flamanska regija, BE)).

Kako im je cilj često povećati udio javne nabave inovativnih rješenja u ukupnoj nabavi (npr. Nizozemska 2,5 %, Francuska 2 %, Španjolska 3 %), tim se programima poticalo naručitelje da uključe razmatranja i pristupe povezane s „inovacijama“ u svoje redovite aktivnosti nabave. Tijekom posljednjih nekoliko godina, gotovo su sve države članice razvile političke mjeru povezane s javnom nabavom inovativnih rješenja.

U novije vrijeme europske regije poduzimaju ciljane mjeru kojima potiču svoje javne naručitelje da sklapaju ugovore za inovativna rješenja i usluge. Flandrija¹⁴ (BE) i Lombardija¹⁵ (IT) bile su pioniri u tom pogledu.

Na razini EU-a Europska komisija od 2009. pruža znatnu i sve veću potporu javnoj nabavi inovativnih rješenja.¹⁶ Potpora Europske komisije može se podijeliti u tri kategorije (vidjeti Prilog 1.):

- prva su **izravne mjere potpore za smajivanje financijskih rizika** javne nabave inovativnih rješenja. To uključuje financijsku potporu za uspostavu prekograničnih mreža naručitelja i financijski doprinos kupovini inovativnih rješenja, takozvano „dopunjavanje“,
- druga su **neizravne mjere potpore za poboljšavanje vještina službenika odgovornih za nabavu**, kao što su internetska platforma za razmjenu najboljih praksi i iskustava u pogledu javne nabave inovativnih rješenja te smjernice za javnu nabavu inovativnih rješenja u specifičnim područjima (npr. održiva gradnja, zdravstvena skrb),
- treća su **popratne mjere za poboljšanje empirijske osnove**, kao što su mjerjenje javne nabave inovativnih rješenja i pretkомеријalne nabave te procjene mjeru država članica usmjerenih na podupiranje javne nabave inovativnih rješenja.

Tijekom 2013. u okviru Okvirnog programa za konkurentnost i inovacije te 7. okvirnog programa za istraživanje i razvoj dodijeljeno je 94,5 milijuna EUR za nabavu inovacija – i javnu nabavu inovativnih rješenja i pretkомеријalnu nabavu.

U svjetlu europskog programa za istraživanja, razvoj i inovacije Obzor 2020. Europska komisija u narednim godinama namjerava razviti nove mogućnosti financiranja i promicati nabavu inovacija – i javnu nabavu inovativnih rješenja i pretkомеријalnu nabavu (vidjeti dio 2.3. ovog vodiča).

Uz to, **Platforma za nabavu inovacija** novi je sustav kojemu je cilj proširiti javnu nabavu inovativnih rješenja u Europi. Razvijena je kako bi javnim tijelima, naručiteljima, kreativima politika, istraživačima i ostalim dionicima

⁴ <https://www.gov.uk/government/policies/investing-in-research-development-and-innovation/supporting-pages/using-government-purchasing-power-to-stimulate-innovation>

⁵ <http://www.vnl.nl/sites/default/files/bijlagen/SBIR%20brochure%20The%20power%20of%20public%20procurement.pdf>

⁶ <http://www.vinnova.se/en/About-VINNOVA/Strategiska-områden/Innovation-management/Innovation-procurement/>

⁷ <http://hubmuri.pubblica.istruzione.it/web/ricerca/home>

⁸ <http://www.cdti.es/index.asp?MP=4&MS=0&MN=1&textobuscado=innodemanda&tipo=1&TR=A&IDR=38&tipoO=Contenido&id=1549&xtrmc=innodemanda&xtrcr=2>

⁹ <http://www.innovation.gov.au/Innovation/PublicSectorInnovation/Pages/default.aspx>

¹⁰ http://www.bme.de/ i za smjernice http://www.koinno-brmwi.de/system/publications/files/000/000/201/original/BMWi_Leitfaden_KOINNO_web.pdf?1400241968

¹¹ http://www.redressement-productif.gouv.fr/soutien-a-l-innovation-par-lachat-public i za smjernice http://www.economie.gouv.fr/files/files/directions_services/daj/marches_publics/conseil_acheteurs/guides/guide-pratique-achat-public-innovant.pdf

¹² <http://www.parp.gov.pl/index/more/25554 i http://www.mg.gov.pl/NR/rdonlyres/2776CA90-55D5-45B3-80C8-B9A5DF0078ED/50209/NowePodejsciEENG.pdf>

¹³ http://www.tem.fi/en/innovations/demand_and_user-driven_innovation/demand_driven_innovation/demand_driven_innovation_policy/public_procurement i http://www.tekes.fi/en/programmes-and-services/tekes-programmes/smart-procurement/

¹⁴ <http://www.oecd.org/sti/demand-sideinnovationpolicies.htm>

¹⁵ http://www.arca.regione.lombardia.it/cs/Satellite?c=Attivita&childpagename=DG_CRA%2FWrapperBandiLayout&cid=1213588632524&p=1213588632524&pagename=DG_CRAWrapper

¹⁶ U okviru Okvirnog programa za konkurenčnost i inovacije.

pomogla da iskoriste moć javne nabave inovacija. Osmišljena tako da odgovori na potrebe tih korisnika, Platforma za nabavu inovacija sadržava sljedeće elemente:

- **web-mjesto Platforme za nabavu inovacija**

www.innovation-procurement.org proje je odredište za sva pitanja povezana s javnom nabavom inovacija. Sadržava najnovije vijesti i događaje, europski pravni okvir, potporu politika i novosti o projektima povezanimi s javnom nabavom inovacija,

- **forum za nabavu** www.procurement-forum.eu prostor je na kojem naručitelji i ostali dionici raspravljaju, dijele iskustva i povezuju se i koji im omogućava da iznesu komentare i učitaju dokumente, slike ili video-snimke. Korisnici mogu formirati skupine, koje su idealne za razvijanje i koordinaciju projekata,
- **dokumentacijski centar** www.innovation-procurement.org/resources središnja je baza podataka o javnoj nabavi inovativnih rješenja u kojoj se na jednom mjestu prikupljaju korisni dokumenti i primjeri. Dokumentacija obuhvaća dokumente povezane s nacionalnim i europskim politikama i strategijama, alate, studije slučaja, pojedinosti o projektima i inicijativama te izvješća,
- **Nagrada za javnu nabavu inovacija** <http://www.innovation-procurement.org/award> namijenjena je kao priznanje uspješnim praksama u javnoj nabavi koje su upotrijebljene da bi se kupili inovativni, djelotvorniji i učinkovitiji proizvodi ili usluge.

Povratne informacije o Platformi dobrodošle su i mogu se slati na info@innovation-procurement.org. Aktivnosti Platforme, uključujući nagrade i događaje, mogu se pratiti na:

- @ProcureInno;
- Supporting Public Procurement of Innovative solutions.

2

Kako europski pravni okvir i programi EU-a mogu podupirati javnu nabavu inovativnih rješenja?

Dva su glavna načina podupiranja europskih javnih naručitelja u kupnji inovativnijih rješenja: prvi je postojanje **zakonodavnog okvira koji je otvoreniji inovacijama**, a drugi je **razvijanje političkih mjera potpore** koje bi koristile javnim naručiteljima i pomoćnim organizacijama. Ta dva potencijalna pravca djelovanja opisana su na sljedećim stranicama.

2.1 Pravni okvir: nove direktive EU-a o nabavi

Javna nabava trenutačno je uređena direktivama o javnoj nabavi – 2004/17/EZ (nabava u sektoru vodnog gospodarstva, energetskom i prometnom sektoru te sektoru poštanskih usluga), 2004/18/EZ (javni radovi, ugovori o javnoj nabavi robe te ugovori o javnim uslugama) i 2009/81/EZ (nabava u području obrane i sigurnosti).

Nove direktive o javnoj nabavi 2014/24/EU i 2014/25/EU kojima se zamjenjuju direktive 2004/17/EZ i 2004/18/EZ¹⁷ stupile su na snagu 17. travnja 2014. **Novim će se direktivama potaknuti poduzeća da razvijaju svoje kapacitete za inovacije, a istovremeno će**

se i dalje ustrajati na osnovnim zahtjevima glede tržišnog natjecanja, transparentnosti i jednakog postupanja. Države ih članice sada moraju prenijeti u svoja nacionalna zakonodavstva najkasnije do travnja 2016.

Novim postupkom natjecanja uz pregovore zamjenjuje se trenutačno primjenjivi pregovarački postupak uz prethodnu objavu poziva na nadmetanje. Kako bi se osigurala pravednost, transparentnost i djelotvornost, taj je novi postupak jasno strukturiran i osigurava jednaku razmjenu informacija između javnog naručitelja i ponuditelja. Usredotočen je na poboljšanje i prilagodbu ponuda, a javnim naručiteljima daje učinkovite instrumente za dobivanje najboljeg mogućeg ishoda nabave u pregovorima.

Drugo, pojednostavljen je **natjecateljski dijalog** za projekte koji su izuzetno složeni u tehničkom i finansijskom smislu.

Ti postupci javnim naručiteljima daju više fleksibilnosti, više opcija i nove načine nabave. Imaju puno više slobode za odabir vrste i oblike postupka koji najbolje odgovara njihovim

¹⁷ http://ec.europa.eu/internal_markets/publicprocurement/modernising_rules/reform_proposals/index_en.htm

potrebama. Javni naručitelji mogu djelotvorno upotrijebiti takve postupke u svim situacijama u kojima je potrebno pregovaranje (npr. za ugovore koji sadržavaju element dizajna ili inovacija, ili ako se tehničke specifikacije ne mogu definirati dovoljno precizno). Naručitelji će tako imati veću fleksibilnost u odabiru postupka koji odgovara njihovim potrebama i ocjenjivanju niza rješenja.

Novim pravilima uveden je i novi postupak pod nazivom *partnerstvo za inovacije*¹⁸ kojim se javnim naručiteljima omogućuje dobivanje inovativnih rješenja razvijenih tako da odgovaraju njihovim zahtjevima. Partnerstvom za inovacije predviđa se financiranje istraživanja i razvoja za inovativno rješenje u istom postupku kao i za nabavu rješenja. Ono stoga nije relevantno za javnu nabavu inovativnih rješenja koja se financira u okviru Obzora 2020.

Okvir 4. — Direktive o nabavi iz 2014.

Činjenice i brojke

Direktive o nabavi iz 2014.

Sažetak odredaba bitnih za javnu nabavu inovativnih rješenja

1. **pojednostavljanje zahtjeva povezanih s dokumentacijom u fazi odabira:** kako bi se potaknulo sudjelovanje MSP-ova u javnim natječajima
2. **objašnjenje izuzeća usluga istraživanja i razvoja ili onoga što se naziva pretkomercijalnom nabavom (što je već postojalo u pravnom okviru iz 2004.):** kako bi se motiviralo javne naručitelje da potiču razvoj novih/inovativnih rješenja
3. **objašnjenje pravila o prethodnoj provjeri tržišta:** kako bi se omogućila bolja provjera tržišta i kako bi se tržištu dao bolji poticaj
4. **poticanje navođenja funkcionalnih i izvedbenih specifikacija:** kako bi se izbjegavanjem navođenja tehničkih specifikacija bolje potaknuo razvoj inovacija
5. **poticanje postupka natjecanja uz pregovore:** kako bi se omogućili bolja provjera i poticanje tržišta
6. **veća dostupnost natjecateljskog dijaloga:** kako bi se bolje potaknuo razvoj inovativnih rješenja
7. **mogućnost primjene okolišnih i socijalnih kriterija te uzimanja u obzir troškova tijekom životnog vijeka:** kako bi se bolje potaknuo razvoj inovativnih rješenja
8. **mogućnost uvođenja kriterija dodjele koji se odnose na inovativne značajke** (članak 67. revidirane Direktive)
9. **objašnjenje pravila o zajedničkoj (prekograničnoj) nabavi:** kako bi se stvorila veća potražnja na tržištu i podijelio rizik pojedinačne nabave za inovativne projekte u ranim fazama, koji podrazumijevaju nesigurne ishode
10. **podnošenje godišnjih izvješća država članica o javnoj nabavi inovativnih rješenja i uključenosti MSP-ova:** kako bi se dobio bolji kvalitativni i kvantitativni uvid u prirodu nabave

¹⁸ Partnerstvo za inovacije bit će preneseno u nacionalno zakonodavstvo najkasnije do travnja 2016. – ali ne podupire se sredstvima iz programa Obzora 2020. za razvoj, istraživanje i inovacije.

Naposljetku, nizom promjena u postupcima odabira i zahtjevima povezanim s dokumentacijom nastoji se i osigurati da MSP-ovi – od kojih su mnogi iznimno inovativni – imaju bolji pristup postupcima javne nabave. Novim pravilima o zajedničkoj prekograničnoj nabavi omogućit će se kupcima iz različitih država članica da ostvare zajedničke kupovine. Agregacijom potražnje iz različitih država članica može se potaknuti dijeljenje rizika i koristi povezanih s inovativnim projektima i udruživanje potražnje.

I konačno, a možda je upravo to i najvažnije, pri provedbi novih direktiva državama članicama se nudi prilika da ocijene javnu nabavu iz strateške perspektive te da utvrde kako se inovacija i drugi ciljevi mogu najbolje ostvariti. U narednim će godinama brojne organizacije prihvatići nove pristupe kako bi postigle bolje ishode nabave.

U međuvremenu, u tom bi se postupku trebalo u većoj mjeri oslanjati na elektroničke sustave uz trenutačno jače poticanje e-nabave u skladu sa strategijom Europske komisije da korištenje e-nabavom do sredine 2016. postane pravilo u Europskoj uniji.¹⁹ Na taj razvoj e-uprave mora se gledati i kao na jedinstvenu priliku da se potaknu inovacije u javnoj nabavi.

2.2 Potencijal za javnu nabavu inovativnih rješenja u europskim strukturnim i investicijskim fondovima

Iz europskih strukturnih i investicijskih fondova (ESIF) podupiru se velika ulaganja, uglavnom preko javne nabave – točne podatke vidjeti u nastavku, u infrastrukturu kojom se građanima pružaju osnovne usluge u područjima energije, okoliša, prometa i informacijskih i komunikacijskih tehnologija te u socijalnu, zdravstvenu, istraživačku, inovacijsku, poslovnu i obrazovnu infrastrukturu.

Preko njih se ta ulaganja usmjeravaju i u razvoj unutarnjih potencijala industrija

EU-a, uključujući sve više istraživanje i inovacije, usluge potpore, klastere i mreže.

Postotak koji je namijenjen inovacijama porastao je sa 6 % u operativnim programima prije 2000. na oko 25 % u programima od 2007. do 2013., uključujući i one u okviru cilja „europska teritorijalna suradnja“ Europskog fonda za regionalni razvoj (poznatiji pod nazivom „INTERREG“).

To je još više naglašeno činjenicom da se Europski fond za regionalni razvoj (EFRR) nakon 2013. tematski usredotočio na ulaganja u istraživanje, inovacije, informacijske i komunikacijske tehnologije, konkurentnost MSP-ova i gospodarstvo s niskim udjelom ugljika te se očekuje da će se za ta područja osigurati 110 milijarda EUR. Uz to, i Europski socijalni fond (ESF)²⁰, Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj (EPFRR)²¹ i Europski fond za pomorstvo i ribarstvo (EFPR)²² aktivno podupiru inovacije, a Kohezijski fond ima potencijal za kupovinu inovativnih rješenja u područjima prometa i energije. Tih pet fondova čine takozvane „europske strukturne i investicijske fondove“ (ESIF) koji su uređeni posebnim uredbama, ali su povezani Uredbom o zajedničkim odredbama²³.

U pogledu posljednjeg razdoblja finansiranja u okviru kohezijske politike (2007.-2013.), u studiji Europskog parlamenta iz 2012. pod nazivom „Javna nabava i kohezijska politika“ (*Public procurement and cohesion policy*)²⁴ doneseni su zanimljivi zaključci o uporabi tih fonda i njihovoј vezi s javnom nabavom.

Prvo, pokazalo se da su mnogi europski projekti koji primaju potporu regionalne politike uključivali postupke javne nabave velikih razmjera. Veliki građevinski radovi povezani s infrastrukturnim ulaganjima čine najveći udio u tim postupcima.

Gledano u cjelini, takva je nabava iznosila 46 % ukupnog proračuna kohezijske politike – oko 159 milijarda EUR – na europskoj razini u razdoblju 2007.-2013. (to uključuje samo nabavu koja je premašivala prag EU-u za objavu). Korištenje javnom

¹⁹ Vidjeti: http://ec.europa.eu/internal_market/publicprocurement/e-procurement/index_en.htm

²⁰ Vidjeti: <http://ec.europa.eu/esf/home.jsp?langId=1>

²¹ Vidjeti: http://ec.europa.eu/agriculture/index_hr.htm

²² Vidjeti: http://ec.europa.eu/fisheries/cfp/eff/index_en.htm

²³ Vidjeti: http://ec.europa.eu/regional_policy/index.cfm/hr/information/legislation/regulations/

²⁴ *Public procurement and cohesion policy*, EP, 2012.

<http://bookshop.europa.eu/hr/public-procurement-and-cohesion-policy-pbBA3112774/?CatalogCategoryID=f:cKABStF7wAAAEjwYY4e5K>

nabavom za poticanje inovativnih rješenja moglo bi stoga imati znatan učinak.

U izvješću Europskog parlamenta navodi se da se **javna nabava velikih razmjera** kao dio infrastrukturnih ulaganja (46 % ukupnog proračuna kohezijske politike) odnosi na sljedeće sektore:

- promet (24 %);
- okoliš (izravna ulaganja, 15 %) i
- energiju, infrastrukturu za informacijske i komunikacijske tehnologije, urbani razvoj (sanacija, obnova, izgradnja stambenih

objekata), zdravstvenu, istraživačku i obrazovnu infrastrukturu.

Na javnu nabavu velikih razmjera troši se

- i. 144 milijarde EUR u manje razvijenim regijama (za cilj „konvergencija“) ili 80 % ukupnog proračuna kohezijske politike; 52 % proračuna za te regije odvaja se za veliku infrastrukturu; i
- ii. 14,5 milijardi EUR u razvijenijim regijama (za cilj „konkurentnost“) ili 21 % njihova ukupnog proračuna.

Okvir 5. — Područja za koja se odvajalo najviše sredstava kohezijske politike (2007. – 2013.)

Činjenice i brojke

JAVNA NABAVA VELIKIH RAZMJERA KAO DIO INFRASTRUKTURNIH ULAGANJA						
PODRUČJE INTERVENCIJE	FINANCIRANJE ZAJEDNICE FINANCIRANJE U EUR	% OD UKUPNO	% KONV	% RCE	% ETC	FONDOVI
Prijevoz	81 738 956 640	23,70 %	27,50 %	6,00 %	13,70 %	EFRR, KF
Okoliš (izravna ulaganja)	50 060 003 266	14,50 %	16,10 %	6,30 %	16,00 %	EFRR, KF
Energija	10 814 179 032	3,10 %	3,10 %	3,30 %	4,30 %	EFRR, KF
Infrastruktura za IKT	2 304 553 527	0,70 %	0,70 %	0,60 %	0,70 %	EFRR, KF
Urbani razvoj (sanacija, obnova, izgradnja stambenih objekata)	14 538 939 438	4,20 %	4,20 %	4,70 %	2,90 %	EFRR
Zdravstvena infrastruktura	5 185 363 033	1,50 %	1,70 %	0,50 %	1,20 %	EFRR
Obrazovna infrastruktura	7 255 060 786	2,10 %	2,40 %	0,60 %	0,70 %	EFRR
Međuzbroj – bitno	159 456 631 903	46,30 %	51,50 %	20,80 %	37,60 %	

Izvor: Public procurement and cohesion policy, EP, 2012. <http://bookshop.europa.eu/en/public-procurement-and-cohesion-policy-pbBA3112774/?CatalogCategoryID=f.cKABstF7wAAAEjwYYY4e5K>

Drugo, u izvješću je prikazana i upotreba sredstava iz Kohezijskog fonda za nabave manjih razmjera, manje ugovore te kupovinu roba i usluga, posebno za sljedeće:

- privatnu i javnu kupnju proizvoda i usluga informacijskih i komunikacijskih tehnologija,
- strojeve, opremu i male infrastrukture,
- pomoćne usluge za MSP-ove,
- usluge obrazovanja i osposobljavanja za ljudski kapital u području istraživanja, tehnološkog razvoja i inovacija (RTDI), zapošljavanje i socijalno uključivanje.

Iz tih je podataka vidljivo da u predmetnim proračunima i gospodarskim sektorima postoji ogroman potencijal. U tim se sektorima zapošjava velik broj ljudi i velika je potreba za inovacijama, a ujedno su to i područja u kojima je europska industrija vodeća u svijetu.

Od 2004. novim se pravilima ulaganja ESIF-a stavlja jači naglasak na potrebu obuhvaćanja novih područja, novih vrsta aktivnosti i novih prioriteta. Osobito valja zamjetiti sljedeće:

- **naglasak na poticanju regija da razvijaju „partnerstva za suradnju”** između sudionika u istraživanju, obrazovanju i inovacijama,
- **priliku za „ulaganje”** u područja kao što su ekološke inovacije, društvene inovacije, aplikacije javne službe,
- **mogućnost uporabe „poticaja potražnje” za:** inovacije, umrežavanje, klaster-

re, rano odobravanje proizvoda, napredne mogućnosti proizvodnje i početnu proizvodnju, osobito u ključnim razvojnim tehnologijama te širenje tehnologija za opće svrhe,

- u prioritete ulaganja ubrajaju se **razvijanje i primjena** rješenja za e-upravu, e-učenje, e-uključenost, e-kulturu i e-zdravlje, čime se jačaju institucijski kapaciteti i učinkovitost javne uprave, podupire prelazak na gospodarstvo s niskom razinom emisije ugljika, prilagodba na klimatske promjene, sprečavanje rizika i upravljanje njime, očuvanje i zaštita okoliša i promicanje učinkovitosti resursa, promicanje održivog prometa i oticanje uskih grla u glavnim mrežnim infrastrukturama, promicanje održivog i kvalitetnog zapošljavanja i podržavanje mobilnosti radne snage. Tu se krije ogromni potencijal **za stvaranje više potražnje za inovativnim proizvodima i uslugama preko javne nabave inovativnih rješenja²⁵**.

Hoće li taj potencijal europskih strukturnih i investicijskih fondova biti iskorijšten ovisi uvelike o upravljačkim tijelima, tj. tijelima nacionalne i regionalne uprave te o tome koje će prioritete i modalitete provedbe odabratи за predstojeće programe u okviru ESIF-a. U programima ESIF-a nije potrebno izričito navesti javnu nabavu inovativnih rješenja kako bi se odobrila njezina upotreba, međutim, dobro bi bilo navesti javnu nabavu inovativnih rješenja kao vrstu ili primjer mjera koje treba podržati ili kao vodeće načelo za odabir djelatnosti u okviru relevantne prioritetne osi (vidjeti članak 96. stavak 2. točku (b)).

Okvir 6. — Javna nabava inovativnih rješenja može imati središnju ulogu u ESIF-u

Činjenice i brojke

Javna nabava inovativnih rješenja može imati središnju ulogu u programima ESIF-a gledano iz tri različita kuta, tako što se njome:

- 1. pomaže poboljšati inovativne postupke javne nabave i vještine službenika za nabavu:** programima Europskog socijalnog fonda mogu se ojačati administrativni kapaciteti tijela nacionalne i regionalne uprave u smislu vještina povezanih s nabavom (u okviru „prioriteta ulaganja“ 11 za jačanje institucionalnih kapaciteta javnih tijela) ili bi se iz EFRR-a moglo poticati uvođenje alata i postupaka e-nabave (u okviru „prioriteta ulaganja“ 2c za razvoj aplikacija IKT-a za e-upravu). Moglo bi se poticati i uzajamno učenje javnih tijela o javnoj nabavi inovativnih rješenja (vidjeti primjere u Prilogu 2.). O specifičnom cilju ovisi koji će se prioritet ulaganja koristiti. Ako je glavni cilj poboljšanje e-uprave, ograničenje je da se ulaganjima mora upravljati u okviru jedinstvene strategije i da ona primjerice ne mogu biti podijeljena između strategije za modernizaciju javnog sektora i odvojene strategije za e-upravu,
- 2. potiču inovacije s pomoću javne nabave**, tako što se razvijaju inovativna rješenja koja odgovaraju potrebama javnog sektora (u okviru „prioriteta ulaganja“ EFRR-a 1b ili 4f za istraživanje i inovacije u niskougljičnim tehnologijama), tj. glavna svrha i najveći dio proračuna trebali bi biti usmjereni na jačanje inovacija (uključujući poboljšanje inovacija u javnom sektoru), a ne primjerice uglavnom na ciljeve u području prometa, okoliša ili zdravlja. One ovise o Strategijama pametne specijalizacije (RIS3), tj. novoj generaciji inovacijskih strategija koje moraju razviti regije i nacionalne vlade u poduzetničkom procesu otkrivanja kako bi utvrdile prioritete koji se temelje na konkurentskoj prednosti, novim prilikama i tržišnom razvoju,
- 3. potiču koristi za širu javnost kupnjom inovativnih rješenja** (u okviru „prioriteta ulaganja“ 1a, 2, 4 – 10, tj. preuzimanjem inovativnih rješenja za probleme povezane s energijom, okolišem, klimatskim promjenama, učinkovitošću resursa, održivim prometom, IKT-om, zdravstvenom, obrazovnom, društvenom i istraživačkom infrastrukturom itd., uglavnom uporabom sredstava iz EFRR-a i Kohezijskog fonda, ali i iz EPFRR-a, EFPR-a i ESF-a).

Kako je utvrđivanje 11 „**prioriteta ulaganja**“ ključni element programâ u okviru ESIF-a, treba napomenuti da je za praktički svih 11 **prioriteta ulaganja ESIF-a** moguća uporaba javne nabave inovativnih rješenja.

Međutim, kako bi se izbjeglo netočno razvrstanje mjera – primjerice radi usklađivanja s „obvezama tematske koncentracije“ – potrebno je osigurati izravnu poveznicu s uporabom javne nabave inovativnih rješenja u okviru prioriteta ulaganja.

Treba napomenuti da, budući da su izravni korisnici mjera javne nabave inovativnih rje-

šenja uvijek javna tijela (tijela koja podlježu direktivama o nabavi), njima se ne može koristiti u okviru prioriteta ulaganja 3 a – d (jačanje konkurentnosti MSP-ova) za izravno podupiranje MSP-ova, osim ako se radi o nabavi javne infrastrukture ili usluga kojima se izričito podupiru MSP-ovi (npr. inkubacijski centri, oprema za FabLab-ove, itd.). Usprkos tome, **aktivnostima javne nabave inovativnih rješenja može se neizravno pomoći inovativnim MSP-ovima tako što im se daje prilika da pronađu vodećeg naručitelja i tako brže stave svoje inovacije na tržiste te brže ostvare povrat na ulaganja.**

Okvir 7. — Potpora struktturnih fondova javnoj nabavi²⁶

Činjenice i brojke

Potpore struktturnih fondova javnoj nabavi

Potpore struktturnih fondova javnoj nabavi nije uređena nikakvim posebnim pravilima.

Što se tiče postupaka, moraju se poštovati direktive EU-a o nabavi. Što se tiče vrste i količine robe i usluga koje se nabavljuju, jedini je zahtjev da moraju biti u skladu s prioritetima i dodijeljenim proračunskim sredstvima utvrđenima u odgovarajućem programu ESIF-a. Međutim, čini se da poštovanje pravila javne nabave mnogim upravljačkim tijelima predstavlja znatan problem, jer se veliki broj pogrešaka utvrđenih u revizijama povezanim sa struktturnim fondovima odnosi na potrebu da se poštuju pravila postupaka nabave.

2.3 Izgledi za potporu javnoj nabavi inovativnih rješenja u okviru Obzora 2020.

Obzor 2020.²⁷ finansijski je instrument za provedbu Unije inovacija²⁸ – vodeće inicijative strategije Europa 2020. kojoj je cilj osigurati globalnu konkurentnost Europe. Ciljevi su mu:

- jačanje izvrsnosti u znanosti,
- poticanje vodećeg položaja industrije i
- suočavanje s društvenim izazovima.

U okviru Obzora 2020. javna nabava inovativnih rješenja²⁹ prepoznata je kao novi oblik potpore inovacijama.

U okviru Obzora 2020 predviđaju se tri vrste potpore javnoj nabavi inovativnih rješenja koju provode naručitelji iz država članica i pridruženih zemalja dodjelom bespovratnih sredstava:

- za umrežavanje javnih naručitelja u određenom području od javnog interesa (**mjera koordinacije i potpore**); Za tu vrstu mjera stopa sufinciranja iz Obzora 2020. je 100 %. Te mjere obično uključuju aktivnosti za pripremu zajedničke ili koordinirane javne nabave inovativnih rješenja, upravljanje i naknadne aktivnosti kao što su aktivnosti za podizanje svijesti, umrežavanje, osposobljavanje, ocjenjivanje, provjeru i širenje rezultata),
- za sufinciranje cijene zajedničke ili koordinirane nabave inovativnih rješenja (**mjera**

sufinciranja). Za tu vrstu mjeru stopa financiranja iz Obzora 2020. je 20 %. Prihvataljivi troškovi obuhvaćaju cijenu kupovine kao i povezane troškove koordinacije i umrežavanja za pripremu, upravljanje i naknadno praćenje poziva za dostavu ponuda,

- treći kanal potpore predviđen je u okviru Obzora 2020. za potporu javnoj nabavi inovativnih rješenja koju provodi EU (ili relevantno tijelo koje daje finansijsku potporu) u svoje ime ili zajedno s javnim naručiteljima iz država članica i pridruženih zemalja (mjera nabave).

Poziv javnim naručiteljima i pomoćnim organizacijama na:

udruživanje s drugim naručiteljima u okviru projekta Obzor 2020. koje može pomoći ne samo u utvrđivanju trenutačne razine tehnologije i učinkovitosti, nego i u ispravnom provođenju postupaka nabave u skladu s direktivama i upravljanju rizikom projekata javne nabave inovativnih rješenja..

Udruživanjem se može smanjiti i trošak inovativnog rješenja zahvaljujući ekonomiji razmjera zbog većeg obujma nabave. Takvim projektima u okviru Obzora 2020. može se i olakšati nabava dodatnih količina inovativnih rješenja putem ESIF-a.

Da bi im se dodijelila potpora u okviru Obzora 2020., te skupine javnih naručitelja moraju poštovati određena administrativna pravila u

²⁶ Trenutačno se pod vodstvom GU REGIO pripremaju „Smjernice za izbjegavanje uobičajenih pogrešaka u projektima koji se financiraju sredstvima iz ESI-ja“ koje će biti dostupne u jesen 2014. na http://ec.europa.eu/regional_policy/index_en.cfm

²⁷ Vidjeti: <http://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/en>

²⁸ Vidjeti: http://ec.europa.eu/research/innovation-union/index_en.cfm

²⁹ I pretkomercijalna nabava

skladu s pravilima za sudjelovanje u Obzoru 2020. Primjerice, konzorcij mora uključivati sudionike iz najmanje triju različitih zemalja, pri čemu najmanje dva javna naručitelja iz dviju različitih zemalja imaju zajedničke potrebe u pogledu nabave. Osim toga, u konzorciju mogu sudjelovati i drugi naručitelji – npr. privatni naručitelji i naručitelji iz nevladinih udružiga – koji pružaju usluge od javnog interesa te drugi subjekti koji pomažu naručiteljima.

Aktivnosti javne nabave inovativnih rješenja vjerojatno će se koristiti uglavnom u okviru tri prioriteta Obzora 2020.: „Izvrsna znanost”, „Vodeći položaj industrije” i „Društveni izazovi” (zdravlje, demografske promjene i blagostanje, sigurnost hrane, održiva poljoprivreda i šumarstvo, istraživanje mora, pomorstva i kopnenih voda, sigurna, čista i učinkovita energija, pametan, zelen i integriran promet, mjere klimatske politike, okoliš, učinkovitost resursa i sirovine)³⁰.

Za više informacija, slobodno se obratite vašoj nacionalnoj kontaktnej točki za Obzor 2020. Nacionalne kontaktne točke mogu pomoći javnim naručiteljima da identificiraju potencijalne partnere za suradnju. Za dodatne upite dostupna je i usluga „Horizon 2020 Helpdesk”³¹.

Tražite li više informacija, na dva web-mjesta nalaze se informacije o trenutačnim aktivnostima povezanim s javnom nabavom inovativnih rješenja: <http://ec.europa.eu/digital-agenda/en/innovation-procurement> i: <http://ec.europa.eu/research/participants/portal/desktop/en/home.html>

Naposljeku, imajte na umu da je moguće i kombinirati sredstva EU-a, naime Obzora 2020. i ESIF-a. Izradit će se posebne smjernice o sinergijama između ESIF-a i Obzora 2020. u pogledu provedbe javne nabave inovativnih rješenja, a bit će dostupne na: <http://s3platform.jrc.ec.europa.eu/home>

³⁰ Za otvorene pozive vidjeti: <http://ec.europa.eu/research/participants/portal/desktop/en/home.html>

³¹ Vidjeti: http://ec.europa.eu/research/participants/portal/desktop/en/support/research_enquiry_service.html

3

Potpore javnoj nabavi inovativnih rješenja u praksi

Kako bi potpora javnoj nabavi inovativnih rješenja trebala funkcionirati u praksi?

Kreatori politika mogu primjenjivati iste instrumente za potporu javne nabave inovativnih rješenja koje primjenjuje Europska komisija na razini EU-a, s tri glavna pristupa:

1. **podjela rizika nabave inovacija: finansijska potpora javnim naručiteljima,**
2. **davanje smjernica** tijelima za nabavu o tome kako nabaviti inovativna rješenja,
3. **neizravna potpora administrativnim kapacitetima** službenika za nabavu: vještine i ekosustav javne nabave inovativnih rješenja.

Ta su tri pristupa podrobnije objašnjena u nastavku.

3.1 Kako kreatori politika mogu smanjiti rizike kojima su izloženi javni naručitelji inovacija?
Nekoliko vodećih načela za nacionalne ili regionalne kreatore politika

Nabava inovativnih rješenja koja još nisu široko komercijalno dostupna predstavlja veći rizik od nabave dokazano uspješnih proizvoda i usluga. Kreatori politika mogu dodijeliti finansijsku potporu tijelima za nabavu kako bi se taj rizik smanjio. Kako bi se ostvarili ciljevi politike, pozivi na podnošenje prijedloga za sufinciranje javne nabave inovativnih rješenja moraju biti dobro osmišljeni.

Faza osmišljavanja ključna je kako bi se pozivom na podnošenje prijedloga ostvarili ciljevi upravljačkih tijela/ regionalne inovacijske strategije. Iz iskustva Komisije u podupiranju javnih naručitelja koji djeluju sami ili zajedno pri nabavi inovacija, aktivnosti u nastavku trebalo bi uključiti u opis poslova te obuhvatiti u prijedlozima projekta (popis nije iscrpan).

U prijedlozima za potporu javnoj nabavi inovativnih rješenja trebalo bi opisati izazove koji će se rješavati – nakon ozbiljne „procjene potreba” – i traženo rješenje. Obuhvaćene aktivnosti mogle bi uključivati:

- **aktivnosti u pripremnoj fazi (osobito za skupinu naručitelja):**

- o utvrđivanje potreba u pogledu nabave koje su zajedničke uključenim tijelima javne nabave,
- o utvrđivanje postojanja potencijalno dostupnih suvremenih rješenja provjerom tržišta duž opskrbnog lanca, uz ranu objavu,
- o sastavljanje zajedničkih funkcionalnih/izvedbenih specifikacija,
- o organiziranje događaja za upoznavanje s tržištem prilikom kojih će se nabava inovativnih rješenja objaviti u ranoj fazi i promovirati diljem EU-a,
- o obavljanje pravnih poslova kako bi se osiguralo da je nabava u skladu s europskim i nacionalnim zakonodavstvom,
- o jačanje sposobnosti u pogledu nabave zajedničkim osposobljavanjem, radionicama i drugim aktivnostima umrežavanja, i
- o dodatno smanjivanje rizika povezanih s nabavom razvijanjem norma, certifikata i/ili sustava osiguranja,

- **aktivnosti u fazi nabave:**

- o pozivi na podnošenje ponuda za inovativna rješenja koji se objavljaju u Službenom listu EU-a,
- o ocjenjivanje ponuda natjecatelja i završetak postupka dodjele,
- o kupovina, u svojstvu prvog kupca, ponuđenog inovativnog rješenja,
- o osiguravanje da je postupak nabave u skladu s europskim/nacionalnim zakonodavstvom i da je zaista pošten prema svim dionicima, i
- o ocjenjivanje koristi od nabave.

Prilikom osmišljavanja i pripreme poziva na podnošenje ponuda u nastojanju da se pota-

knu inovativna rješenja, vrlo je važno i dobiti potporu različitih organizacija ili igrača koji su se razvili u ekosustavu javne nabave inovativnih rješenja: vidjeti dio 3.4. u nastavku.

3.2 Kako funkcionira javna nabava inovativnih rješenja? Nekoliko općih vodećih načela za javne naručitelje³²

Ne postoji pristup javnoj nabavi inovativnih rješenja koji se može primijeniti u svim situacijama. Poduzimat će se različiti koraci i postupci ovisno o potrebi, javnom naručitelju i sektoru tržišta. Međutim, postoje neke zajedničke pouke koje se mogu izvući iz iskustva tijela koja su nabavljala inovacije:

- **krenite rano i razmislite o svojim budućim potrebama** – svi naručitelji svjesni su kako vremenski okvir može utjecati na ishode nabave. Prečesto se dokumenti pripremaju na brzinu ili je dobavljačima dano premalo vremena da odgovore na složene zahtjeve. U drugim slučajevima postupci se mogu vući godinama, trošeći resurse i uzrokujući da stranke propuste druge prilike. U slučaju javne nabave inovativnih rješenja, malo planiranja unaprijed može osigurati da se sama nabava provede pravovremeno. Kada se utvrdi potreba (npr. u *postupku procjene potreba*), čak i ako još nisu odlučene sve pojedinosti niti utvrđen proračun, postoji okvir na temelju kojeg se može započeti s analizom tržišta i utvrđivanjem odgovarajućih postupaka. I savjetovanje s drugim javnim i privatnim tijelima koja su nabavljala rješenja za slične potrebe može biti dobro iskorišteno vrijeme u pripremi za pokretanje službenog postupka. *Nabava uz prethodno obvezivanje (forward commitment procurement)* jedan je od načina da se tržištu u ranoj fazi objave predstojeći ugovori i da poticaj za sudjelovanje u postupku.

Kako Komisija može pomoći: u okviru Obzora 2020. i programâ europske teritorijalne suradnje (INTERREG) mogu se podupirati međudržavne platforme za okupljanje naručitelja kako bi utvrdili zajedničke potrebe,

³² Izvadak iz smjernica koje je izradio konzorcij Platforme za nabavu inovacija: „Javna nabava inovacija – smjernice za javna tijela“ (Public Procurement of Innovation – Guidance for public authorities)

• upoznajte tržište – možda najvažnija pouka koja se može naučiti iz primjerâ uspješno provedene javne nabave inovativnih rješenja. Prijeko je potrebno dobro poznavanje potencijalnog opskrbnog lanca za inovativni proizvod ili uslugu, a ono može nadilaziti postojeće znanje upravitelja kategorije proizvoda. To je zato što javna nabava inovativnih rješenja često uključuje nove tržišne igrače ili skupine, zahtijeva da se dobave specijalni materijali ili usluge te da se ugovori ili plaćanja strukturiraju na nov način. Kako bi se stekao uvid u mogućnosti i spremnost za te uvjete na strani dobavljača, možda će biti potrebno iscrpno istraživanje i angažman na tržištu i prije same nabave. Savjeti stručnjaka ili ostalih koji posjeduju najnovije spoznaje o tržištu mogu biti iznimno vrijedni, a ako je moguće trebalo bi se savjetovati s nizom izvora kako bi se dobila potpuna slika (*prethodna provjera tržišta*). Potporu za rani angažman na tržištu mogu pružiti i drugi odjeli u vašoj vlastitoj organizaciji kao i inovacijske agencije i programi EU-a.

Kako Komisija može pomoći: Platformom za nabavu inovacija mogu se osigurati prilike za uzajamno učenje službenika za nabavu. Vidjeti u nastavku,

• procijenite rizike i aktivno upravljajte njima – budite ambiciozan kupac – u javnom sektoru se pri upravljanju projektima upotrebljava mnogo različitih tehnika upravljanja rizicima. U najboljim tehnikama naglašava se da rizikom treba upravljati stranka koja je za to najsposobnija, umjesto uobičajenog stajališta poput onoga „dobavljač preuzima sav rizik“. Ako se provode poštene, točne i redovite procjene rizika, manje je vjerojatno da će inovativna nabava biti neuspješna – ali samo ako se rezultati procjene priopćavaju i ako se u skladu s njima djeluje. Jedan od načina da se to postigne je organiziranje *skupine za upravljanje projektom* koja je sposobna provoditi i neslužbenu i službenu komunikaciju, tako da se rizici mogu rješavati kada se pojave kao i primjenom inicijalne strategije. Mnogim (ali ne svim) rizicima može

se upravljati odabirom postupka nabave, strategije intelektualnog vlasništva i uvjeta ugovora, a o svima njima raspravlja se u nastavku.

Kako Komisija može pomoći: u okviru ESF-a može se podupirati osposobljavanje službenika za nabavu. Raspitajte se kod odgovarajućeg upravljačkog tijela³³,

• tržišno natjecanje nije samo formalnost – ono je alat za dobivanje najboljeg što se nudi na tržištu. Ponekad kada postoje inovativni zahtjevi može se upasti u zamku razmišljanja da samo jedan dobavljač može isporučiti ono što se traži. U nekim slučajevima to može biti točno, a direktivama o nabavi u iznimnim se slučajevima dopušta odstupanje od općeg pravila da se mora održati tržišno natjecanje³⁴. Međutim, prije nego posegnete za tim odstupanjem, trebali biste se zapitati je li zaista samo jedan subjekt u mogućnosti isporučiti traženo i možete li biti sigurni da će bez tržišnog natjecanja od tog subjekta dobiti najbolju vrijednost. Je li moguće da bi dva ili više dobavljača mogli isporučiti traženo ako se udruže u skupinu? Jeste li dovoljno upoznati s tržištem u drugim zemljama ili regijama i jeste li objavili *prethodnu informativnu obavijest (PIN)* i oglase u stručnim časopisima / na web-mjestima kako bi identificirali potencijalne dobavljače? Relativno mala ulaganja u promidžbu i privlačenje nadmetanja mogu donijeti uštede i bolje rezultate,

• nemojte navoditi previše detalja ili previše upotrebljavati specifikacije koje se temelje na ishodima – to može ugušiti inovativnost. Izvedbene ili funkcionalne specifikacije jedan su način da se dobavljačima osigura fleksibilnost u pogledu predlaganja rješenja. Drugi je način dopuštanje *varijanti*. Potrebno je postići jasno objavljivanje svojih zahtjeva na tržištu uz istovremenu otvorenost različitim i novim načinima ispunjavanja tih zahtjeva. Na primjer, bitno je da dobavljači znaju za sve ekološke norme s kojima proizvod ili usluga moraju biti usklađeni – ali moguće je navesti zahtjev u

³³ Vidjeti: <http://ec.europa.eu/esf/main.jsp?catId=45&langId=hr>

³⁴ tj. pregovarački postupak bez prethodnog poziva na nadmetanje (članak 32. Direktive 2014/24/EU o javnom sektoru).

pogledu izvedbe ili se koristiti specifikacija koje se temelje na ishodima (npr. najviši iznos emisije CO₂, najviša potrošnja energije ili vode), umjesto da se navodi iscrpan popis podataka. U drugim slučajevima takva je pitanja bolje uvrstiti u kriterije za dodjelu kako bi se omogućila usporedba dobavljača i razmatranje u odnosu na trošak i druge čimbenike. Dobra je praksa da se svaka specifikacija u nabavi dobro preispita kako bi se osiguralo da pokriva sve zahtjeve, a da nije pretjerano preskriptivna,

- **osigurajte dostupnost informacija** – kad god je to moguće. Mnoge organizacije iz javnog sektora okreću se otvorenijem dijeljenju svojih podataka na internetu. Time se, osim što se povećava ukupna transparentnost, može i potaknuti istraživače i poduzeća da razmišljaju o izazovima javnog sektora i razviju potencijalna rješenja, čak i prije nego se pokrene postupak nabave. U kontekstu javne nabave inovativnih rješenja, razina detalja i točnosti informacija koje se dijele s tržistem, kao i vrijeme njihove objave, mogu biti od ključne važnosti za osiguranje najboljeg ishoda. Imajte na umu da može biti potreban kompromis u pogledu količine, kvalitete i trenutka objave informacija – u nekim slučajevima kratki **prospekt** objavljen mnogo prije pokretanja postupka bit će vrjedniji od stranica i stranica podataka u natječajnoj dokumentaciji, a u nekim slučajevima bit će upravo obratno. Pokušajte razmišljati o informacijama iz perspektive dobavljača koji organizaciju ne poznaju pretjerano dobro, kako bi ih razumjeli svi oni koji bi mogli biti u mogućnosti da odgovore,
- **dogovorite strategiju u pogledu intelektualnog vlasništva** – javna nabava inovativnih rješenja podrazumijeva ulaganje i javnih naručitelja i dobavljača ili pružatelja usluga u pretvaranje novih ideja u stvarnost. Svi oni željet će povratiti svoje ulaganje, a to se često događa u obliku zaštite **prava intelektualnog vlasništva**. Kako bi obuhvatio koristi od inovacije koje su mu najvažnije i izbjegao nepotrebno plaćanje prava i mogućnosti kojima se neće koristiti, javni naručitelj trebao bi razviti strategiju u pogledu prava intelektualnog vlasništva kojom se u obzir uzimaju vjerojatne buduće primjene proizvoda ili usluge koje kupuje. Primjerice, ako se razvije novi dizajn za kante za recikliranje kao dio ugovora o gospodarenju otpadom, ima li smisla da ga naručitelj kupi ili licencira i što će biti s pravima na dizajn vozila koja prazne kante? Teme koje je potrebno razmotriti pri odgovaranju na takva pitanja uključuju buduću sposobnost naručitelja da promijeni pružatelja usluge i pitanje može li se licencija za dizajn prodati drugim korisnicima usluge. U nekim slučajevima razmjena informacija bez stvarnog prijenosa prava intelektualnog vlasništva bit će dovoljna da se ostvare ti ciljevi,
- **ugovor je važan** – uključite korisnike u postupak nabave jer oni konačno određuju vrijednost nabave zajedno s načinom na koji se upravlja ugovorom. Uvjeti ugovora nikada ne bi smjeli biti nešto o čemu se naknadno razmišlja, a za većinu javnih nabava inovativnih rješenja standardni uvjeti vjerojatno neće biti dovoljni. Ako se koristi **okvirni ugovor** ili **ugovor po fazama**, uvjeti za dodjelu dalnjih ugovora ili faza trebali bi biti jasni. Ključni pokazatelji učinkovitosti, poticaji i kazne, prava na licenciranje, klauzule o raskidu i obnovi vjerojatno će biti vrlo važni za javnu nabavu inovativnih rješenja, a i osiguranje i **naknade štete** mogu imati određenu ulogu. Rasprave o tim temama tijekom natjecateljskog dijaloga ili pregovora trebale bi biti okrenute glavnoj svrsi ugovora tako da svaki uvjet u ugovoru pridonosi njegovim ukupnim ciljevima. Primjerice, ako će korisnici novog IT-sustava biti glavni izvor informacija o tome kako on funkcioniра, trebalo bi uspostaviti mehanizam kojim bi se osiguralo da te informacije dođu do dobavljača i da on djeluje u skladu s njima, umjesto da se unese tek standarna klauzula kojom se zahtjeva da dobavljač ukloni kvarove,
- **odaberite postupak koji najbolje odgovara vašim potrebama;** u usporedbi s otvorenim ili ograničenim postupcima, postupcima kao što su **natjecateljski dijalog**

ili *postupak natjecanja uz pregovore* omogućava se bolja interakcija s tržištem kako bi se definirali zahtjevi i dodijelio ugovor. Nedostatak je to što je obično potrebno više vremena za njihovu provedbu, osobito ako ih naručitelj primjenjuje prvi put ili ako nema odgovarajuće kapacitete. Važno je potom razmotriti kako će se upravljati odbanim postupkom i kakve su implikacije za resurse – za obje strane.

Imajte na umu da se *prethodna provjera tržišta može* kombinirati s bilo kojim postupkom kako bi se ostvarili najbolji rezultati.

Kako Komisija može pomoći: „Javna nabava inovacija – smjernice za javna tijela“ koje je izradio konzorcij Platforme za nabavu inovacija.

Okvir 8. — Broj javnih naručitelja ili naručitelja prema procjeni Komisije iz 2011.

Činjenice i brojke
...je broj javnih naručitelja ili naručitelja prema procjeni Komisije iz 2011. (izvor: Izvješće o procjeni pod nazivom „Utjecaj i djelotvornost zakonodavstva EU-a o javnoj nabavi“, Radni dokument službi Komisije, GU Unutarnje tržište, SEC(2011) 853 završna verzija)

250 000

Doista, u 2014. tijekom pripreme reforme direktiva o javnoj nabavi iz 2004. Komisija je provela nekoliko studija o javnoj nabavi u Europi. **U jednoj od njih, naslovljenoj „Strateško korištenje javnom nabavom u Europi“**

3.3 Unapređivanje vještina naručitelja i uključivanje glavnih igrača ekosustava javne nabave inovativnih rješenja u aktivnosti potpore

U stvarnosti europski javni naručitelji uvijek su nabavljali inovacije, ali iz razloga navedenih u dijelu 1.1. to se događalo u ograničenoj mjeri. Isto tako, zajednica javnih naručitelja ponekad je kupovala nova rješenja, ali nije svjesno sudjelovala u „javnoj nabavi inovativnih rješenja.“ Kako bi se potaknula javna nabava inovativnih rješenja, nužno je da službenici za nabavu posjeduju potrebno znanje i vještine za nabavu inovacija. Određene prakse u nabavi mogu imati važan utjecaj na inovacije.

Okvir 9. — Trenutačne prakse za najbolje poticanje javne nabave inovativnih rješenja

Činjenice i brojke

Trenutačne prakse za najbolje poticanje javne nabave inovativnih rješenja

- dodjela na temelju ekonomski najpovoljnije ponude (EMAT)
- funkcionalni zahtjevi u nabavi
- prihvaćanje alternativa
- upotreba norma
- izračun troškova tijekom životnog vijeka
- klauzula „najbolja dostupna tehnologija“ i
- nabava uz prethodno obvezivanje

(Strategic Use of Public Procurement in Europe), navode se trenutačne prakse za najbolje poticanje javne nabave inovativnih rješenja.

Iz studije je također vidljivo da se u prosjeku većina javnih naručitelja za promicanje inovacija u natječajnoj dokumentaciji koristi ekonomski najpovoljnijom ponudom (42 %), funkcionalnim zahtjevima (38 %) i prihvaćenjem alternativa (35 %). Nabavom uz prethodno obvezivanje koristi se samo 6 % naručitelja.

Predvodnici među državama članicama u javnoj nabavi inovativnih rješenja za promicanje inovacija češće se koriste ekonomski najpovoljnijom ponudom (63 % u usporedbi s 36 % u ostalim državama članicama), funkcionalnim zahtjevima (54 % u usporedbi s 41 %), prihvaćanjem alternativa (44 % u usporedbi s 28 %) i izračunom troškova tijekom životnog vijeka (33 % u usporedbi sa 16 %).

Kad su posrijedi kriteriji dodjele, javni naručitelji većinom traže funkcionalnost koja prelazi minimalne tražene funkcije (33 %). Ostali kriteriji koji se primjenjuju su izračun troškova tijekom životnog vijeka (19 %) i dodatne norme (18 %).

To ukazuje na potrebu da naručitelji unaprijede svoje znanje o praksama u nabavi kojima se u europskoj zajednici naručitelja ne koristi u velikoj mjeri.

Stoga su sposobljavanje, smjernice namijenjene sektorima ili pravna potpora odjela za nabavu ključni za potporu razvoju javne nabave inovativnih rješenja u Europi.

Isto tako, kada naručitelji steknu vještine i znanje o javnoj nabavi inovativnih rješenja, i dalje će im koristiti potpora ostalih igrača u ekosustavu. Inovacija u organizacijama doista je prvenstveno pitanje *prihvaćanja promjene i suradnje* među sudionicima u razvijanju povoljnog „ekosustava“, a isto vrijedi i za javnu nabavu inovativnih rješenja. Javnim naručiteljima koji su voljni kupiti inovacije potrebni su potpora, savjeti, stručnost i uvjerenost u pozitivan ishod.

Nacionalne, regionalne i lokalne vlade mogu podupirati javne naručitelje (npr. one na razini grada ili općine ili nadležne za upravljanje objektom) ili vlastite službe/agencije za nabavu politički, institucionalno i financijski.

Iskustvo u projektima koje je Komisija stekla od 2009. u području potpore javnoj nabavi inovativnih rješenja pokazalo je da treće osobe poput inovacijskih agencija, trgovinskih komora, istraživačkih centara, tijela za pravno savjetovanje, platformi javnih tijela i Europskih grupacija za teritorijalnu suradnju (EGTS) potiču i olakšavaju javnu nabavu inovativnih rješenja. Oni također djeluju katalizirajuće na *promjenu u ponašanju* koja je potrebna u odjelima javne nabave. Nezamjenjivi su partneri ako se nabavu inovacija želi pripremiti i voditi u najboljim mogućim uvjetima.

Nedavna studija Organizacije za gospodarsku suradnju i razvoj (OECD)³⁵, pokazala je da zbog eksternalizacije javne uprave sve više i više agencija provodi javnu nabavu odvojeno od dijelova vlade kojima je zadaća poticati inovacije. I dok se takve specijalizirane agencije mogu usredotočiti i zaista se usredotočuju na djelotvornost, možda im nedostaje stručno znanje u području predmetne inovacije. S druge strane, neke agencije za nabavu (npr. PIANOO³⁶ u Nizozemskoj) godinama su uključene u podupiranje javne nabave inovativnih rješenja i vrlo su aktivne u podupiranju europskih skupina kupaca inovacija.

Zaključno, potrebno je imati na umu da kreatori politika mogu podupirati javne naručitelje inovacija i javnu nabavu inovativnih rješenja posebno:

- **financijskom potporom** pojedinačnim javnim naručiteljima ili skupini javnih naručitelja inovacija,
- **izradom posebnih smjernica** u kojima se primjenjuje pristup karakterističan za konkretni sektor (npr. graditeljstvo, energija, mobilnost...) ili koje su namijenjene određenoj vrsti javnih naručitelja (npr. lokalnim tijelima, bolnicama...),
- **razvojem namjenskih sposobljavanja** u pogledu pravnih ili upravljačkih aspekata javne nabave inovativnih rješenja,
- **uključivanjem različitih igrača kao što su inovacijske agencije, trgovinske komore, savjetodavna tijela** – „javni naručitelji ne mogu sve obaviti sami“,

³⁵ Vidjeti OECD (2014.), *Intelligent Demand: Policy Rationale, Design And Potential Benefits*, OECD Publishing, str. 30.

³⁶ Vidjeti: <http://www.pianoo.nl/about-pianoo>

- **potporom ekosustavu javne nabave inovativnih rješenja** da dobije pristup europskim programima financiranja,
- **podizanjem javne svijesti, izgradnjom zajednice** s ciljem iskorištavanja potencijala javne nabave inovativnih rješenja i suočavanja s povezanim izazovima.

Platforma: učlani se!

Platformu za nabavu inovacija pokrenuo je u listopadu 2013. potpredsjednik Europske komisije Antonio Tajani, zadužen za industriju i poduzetništvo.

Otada zajednica europskih javnih naručitelja i pomoćnih organizacija koji se koriste Platformom neprekidno raste te je u svibnju 2014. brojala više od 2 500 članova.

Opći cilj Platforme je strukturirati i koordinirati umrežavanje, jačanje kapaciteta, pokretanje nagrade za javnu nabavu inovativnih rješenja, širenje i upotrebu javne nabave kao mehanizma za nabavu inovacija, pri čemu je posebni cilj postojeće znanje o postupcima javne nabave za nabavu inovacija (npr. javna nabava inovativnih rješenja i pretkomercijalna nabava) učiniti dostupnim široj javnosti te nova rješenja staviti na raspolaganje ostalim naručiteljima.

Pridruži se zajednici i učlani se @ <https://www.innovation-procurement.org>

The screenshot shows the homepage of the Innovation Procurement Platform (IIPP). The header features the IIPP logo and navigation links for Home, About PPI, Newsroom, Events, Resources, Training, Exchange, and Award. A search bar is also present. The main banner highlights the 'THE FRAMEWORK PROGRAMME FOR RESEARCH AND INNOVATION' and 'HORIZON 2020'. It announces 'Horizon 2020 launches first calls' and 'The EU's €80 billion research and innovation programme is open for submissions'. Below the banner, there are news and events sections. The news section includes articles about Welsh National Procurement Awards and French government funding for innovative water and waste services. The events section lists a 'Welsh National Procurement Awards reward public procurement of innovation' event on 24 April 2014. On the right side, there is a 'Go to the Procurement Forum' section with login fields, social media links for LinkedIn and Google+, and a 'Members' list featuring Helene Hoggen, Mariana Atanasova, Javier Quiles del Rio, Fabrizio Barbiero, and Jan Hauser. There is also a 'Groups' section with links to SOHO-ENEFF, Discussion group: Clean vehicle procurement, and Sustainable Caterino Forum.

Prilozi

Prilog 1.: Postojeći europski projekti kojima se podupire javna nabava inovativnih rješenja

Komisija od 2009. osigurava znatna i sve veća sredstva za nabavu inovacija³⁷ izravnom potporom u obliku „dodatnih” plaćanja skupinama naručitelja i neizravnom potporom u obliku pratećih mjera koje uključuju:

- internetsku platformu i forum,
- europsku nagradu,
- smjernice,
- mjerjenje javne nabave inovativnih rješenja i pretkomercijalne nabave i
- komparativne studije o mjerama država članica za potporu javnoj nabavi inovativnih rješenja.

U razdoblju od 2009. do 2010. Komisija je dodijelila 4,5 milijuna EUR za uspostavu mreža naručitelja. U razdoblju od 2011. do 2012. potpora nabavi inovacija stvaranjem „skupina kupaca inovacija” dosegla je iznos od 43 milijuna EUR. U 2013. je nabavi inovacija dodijeljeno 94,5 milijuna EUR. Komisija namjerava izdašno upotrebljavati sredstva programa Obzor 2020. kako bi nastavila promicati nabavu inovacija u narednim godinama.

Financirani projekti i „skupine kupaca” inovacija

Tijekom 2009. u okviru svoje politike podupiranja javne nabave inovativnih rješenja Komisija je pokrenula prvi val mreža naručitelja inovacija u okviru Inicijative za vodeće tržište. Iako se za vrijeme njihova trajanja nisu očekivale stvarne narudžbe, projekti SCI-NETWORK³⁸, LCB-HEALTHCARE³⁹ i ENPROTEX⁴⁰ ipak su polučili značajne rezultate.

³⁷ U okviru Sedmog okvirnog programa za istraživanje i razvoj i Okvirnog programa za konkurentnost i inovacije.

³⁸ <http://www.sci-networkeu>

³⁹ <http://lowcarbon-healthcare.eu>

⁴⁰ <http://www.enprotex.eu>

Nakon tih prvih pilot-projekata, tijekom 2011. objavljeni su različiti pozivi na podnošenje prijedloga za potporu skupinama javnih naručitelja u javnoj nabavi inovativnih rješenja ili pretkomercijalnoj nabavi. To je dovelo do formiranja niza „skupina kupaca inovacija“ tj. konzorcija javnih naručitelja koji žele nabaviti inovativna rješenja zajednički ili istovremeno.

Ti su projekti poslužili kao referentna točka za razne smjernice.

Okvir 10. — Trenutačni projekti javne nabave inovativnih rješenja koje sufinancira Komisija (2011. – 2015.)

Naziv	Koordinator	Ciljni sektor/rješenja
HAPPI http://www.happi-project.eu	Resah Ile-de-France	Zdravo starenje (komunikacija, skrb, mobilnost, prehrana, spavanje i osobna higijena)
FIREd-uP http://www.fired-up.eu	London Fire Brigade	Utjecaj vozila vatrogasne službe na okoliš
EcoQuip http://www.ecoquip.eu	UK Dept. for Business, Innovation and Skills	Bolnička oprema, potrošna roba i usluge
SYNCRO http://www.syncromobility.eu	Conseil Général de l'Isère	Informacijski sustavi za korisnike cesta
SPEA http://www.speaproject.eu	Barcelona City Council	Energetska učinkovitost u općinskim zgradama
Innoboster http://www.bbg.gv.at/english-information/projects/innoboster-inlife	Austrian Federal Procurement Agency	Uredski namještaj i rasvjeta
Innobuild http://www.innobuild.eu	Municipality of Lyngdal	Održivi sustavi gradnje
Pro-LITE http://www.pro-litepartnership.eu	Transport for London	Rasvjeta za podzemne mreže, površinski promet i zgrade
PAPIRUS	Parque Tecnologico De Bizkaia	Održiva gradnja
PROBIS http://www.probisproject.eu/partners/environment-park/	Parco Scientifico E Tecnologico Per L'ambiente – Environment Park	Održiva gradnja
INNOCAT http://www.sustainable-catering.eu/home	ICLEI – Local Governments for Sustainability	Ekološki inovativna dostava obroka za škole, zdravstvene službe i službe skrbi te kantine na radnim mjestima
STOP AND GO http://stopandgoproject.eu	Smart Homes	Usluge skrbi na daljinu utemeljene na IKT-u

Svaki projekt uključuje niz partnera u drugim državama članicama i slijedi svoj vlastiti pristup angažmanu na tržištu i nabavi. Ono što je dosad naučeno iz tih projekata i studija slučaja izneseno je u sljedećem odjeljku. Čitatelji se pozivaju da prate napredak tih osam projekata na gore navedenim web-mjestima i na Platformi za nabavu inovacija (vidjeti u nastavku).

Kasniji pozivi na podnošenje ponuda rezultirali su nizom projekata diljem Europe usmjerenih na javnu nabavu inovativnih rješenja i pretkomercijalnu nabavu. Sljedeći projekti uključuju zajedničku prekograničnu pretkomercijalnu nabavu, a sufinancira ih Komisija:

Okvir 11. — Trenutačni projekti pretkomercijalne nabave koje sufinancira Komisija⁴¹

Naziv	Koordinator	Ciljni sektor/rješenja
CHARM http://www.rws.nl/en/about_us/business_opportunities/charm_pcp/index.aspx	Highways Agency (UK)	Sustavi upravljanja prometom
Smart@Fire http://www.smartatfire.eu/Home	Flemish Innovation Agency (BE)	Pametna osobna zaštitna oprema
V-CON http://www.rws.nl/en/highways/v_con	Ministry of Infrastructure and the Environment (NL)	Modeliranje informacija o gradnji
C4BI (networking project) http://89.152.245.33/dotnetnuke/procurers/en-us/home.aspx	Câmara Municipal de Espinho – Portugal	Integrirani odgovor na izazov urbane inovacije povezane s aktivnim starenjem
TRANFORM http://www.transformproject.eu/	Technology Strategy Board (UK)	Razvijanje tehnologije koja omogućuje sustav zdravstvene skrbi u kojem se uči
SILVER http://www.silverpcp.eu	Technology Strategy Board (UK)	Robotika za potporu samostalnom životu starijih osoba
DECIPHER http://www.decipherpcp.eu	Catalan Agency for Health Quality and Assessment (ES)	Elektronički dosje pacijenata
PRACE-3IP http://www.prace-ri.eu/PRACE-3IP	Jülich Research Centre (DE)	Energetski učinkovito i kvalitetno računarstvo
C4E http://www.cloudforeurope.eu	Fraunhofer Institute for Open Communications Systems (DE)	Usluge računarstva u oblaku
IMAILE http://www.imaile.eu/	Halmstads Kommune (SE)	e-učenje u europskim učionicama
THALEA http://www.thalea-pcp.eu/	University Clinic Aachen (DE)	Jedinice intenzivne njage za poboljšanje skrbi za životno ugrožene pacijente primjenom medicinske skrbi na daljinu (telemedicine) i praćenja na daljinu (telemonitoring)

⁴¹ http://cordis.europa.eu/fp7/ict/pcp/projects_en.html

ENIGMA http://www.enigma-project.eu/ en/About/Overview/	Eindhoven (NL)	Javna rasvjeta
NYMPHA-MD https://www.create-net.org/ presscoverage/project-nympha- md-was-officially-launched	CREATE-NET (IT)	Novi modeli skrbi za pacijente koji pate od poremećaja raspoloženja
UNWIRED-HEALTH http:// www.ticsalut.cat/innovacio/ internacional/en_projectes/15/ unwired-health	Fundació TicSalut (ES)	Preoblikovanje isporuke zdravstvene skrbi, uvođenje mobilne skrbi za potrošače
PREFORMA http://www.preforma-project.eu	Riksarkivet – National Archives (SE)	Uvođenje kvalitetnih standardiziranih formata datoteka za dugoročno čuvanje podataka
P4ITS (networking project) http://p4its.eu/	ERTICO – ITS Europe (BE)	Uzajamno učenje među članovima mreže; razvijanje zajedničkog pristupa javnoj nabavi inovativnih rješenja među kupcima inteligentnih prometnih sustava (ITS); bolje poznavanje javne nabave inovativnih rješenja u zajednici ITS-a; stvaranje partnerstava u javnoj nabavi inovativnih rješenja za C-ITS (kooperativni ITS); uspešnije javne nabave inovativnih rješenja
Inspire (networking project) http://inspirecampus.eu/	NHG CONSULTING OY (FI)	Ostvarivanje praktičnog učinka na uporabu instrumenta pretkomercijalne nabave i osnaživanje strategije nabave koje su usmjerene na budućnost u područjima e-zdravlja, aktivnog starenja i samostalnog života

Sredstva su dodijeljena i brojnim drugim projektima javne nabave inovativnih rješenja i pretkomercijalne nabave. Za pregled skorih poziva na financiranje projekata i više informacija o njima, vidjeti portale Directorate-General Enterprise & Industry⁴², Cordis⁴³ i Horizon 2020⁴⁴.

⁴² Vidjeti: http://ec.europa.eu/growth/industry/innovation/policy/public-procurement/index_en.htm

⁴³ Vidjeti: <http://cordis.europa.eu/>

⁴⁴ Vidjeti: <http://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/>

Prilog 2.: Primjeri transnacionalnih i nacionalnih programa i projekata za potporu javnoj nabavi inovativnih rješenja

Primjer 1.: Poziv na podnošenje prijedloga koji je objavilo upravljačko tijelo programa MED

Ciljanim pozivom na podnošenje prijedloga za *Inovativna rješenja za obnovljivu energiju i energetsku učinkovitost u mediteranskim regijama i gradovima*⁴⁵ u okviru programa MED (za transnacionalnu europsku teritorijalnu suradnju) 2012. kandidati su pozvani da u svoje prijedloge uključe konkretnе mjere za potporu nabavi inovacija.

U pozivu je izražena potreba da se potakne strana potražnje uz objašnjenje da se mora učiniti dosta toga kako bi se poboljšala provedba postojećih rješenja, bilo tako da javna nabava bude bolje usmjerena i stručna ili da se krajnji korisnici uključe u donošenje odluka, podizanje svijesti i sposobljavaњe. Kako je tehnologije još uvijek trebalo poboljšati, izražena je i velika zabrinutost u pogledu šire i učinkovitije uporabe dostupnih rješenja. U pozivu je naglašeno da bi se pravilima javne nabave mogla promicati učinkovitost kako bi se pojačala ušteda energije u predmetnom sektoru, raširila inovativna rješenja i potaknuo prijelaz na „pametne gradove”.

Pozivom su potencijalni ponuditelji pozvani da nadvladaju tržišni neuspjeh i povećaju potencijal MSP-ova:

- prepoznavanjem tržišnih neuspjeha koji predstavljaju prepreku inovacijskim aktivnostima u područjima obnovljive energije i energetske učinkovitosti (pogrešno usmjereni poticaji, nedostatak pristupa financiranju, pogrešno utvrđivanje cijena, nedostatak informacija, pogrešne informacije, nedovoljno razvijena kultura energetske učinkovitosti itd.),
- predlaganjem operativnih rješenja za otvaranje tržišta i iskorištavanje punog potencijala metoda i tehnologija (podizanje svijesti i jačanje kompetencija, uključivanje krajnjih korisnika, **pametna javna nabava**, integrirani opskrbni lanci itd.),
- omogućavanjem boljeg pristupa MSP-ova javnoj nabavi, i
- promicanjem inovativnih postupaka ugovaranja (pametna javna nabava, zelena javna nabava).

Pozvani su i dionici da promiču pametno upravljanje ponudom i potražnjom kako bi se:

- **poboljšale vještine i kompetencije usluga javne nabave** u područjima obnovljive energije i energetske učinkovitosti,
- **uspostavile mreže javnih naručitelja** (kako bi prepoznale potrebe, analizirale tržišta i potražnju, sastavile norme, organizirale zajednička ulaganja itd.),
- **osiguralo da javna potražnja uključuje sve „troškovno optimalne“ mjere energetske učinkovitosti i promicalo te mjere u kontaktima s poslovnim sektorom** (bolje poznavanje dostupnih rješenja, zahtjevi u pogledu kvalitete, potraga za inovativnim rješenjima ili uslugama, analiza životnog vijeka, inovativne metode nabave itd.),
- - **mobiliziralo i informiralo krajnje korisnike te savjetovalo s njima radi boljeg prepoznavanja potreba i osiguravanja odgovarajuće** i učinkovite uporabe dostupnih tehnologija, i
- **mobiliziralo posrednička tijela** (trgovinske komore, poslovne centre, inovacijske agencije itd.) da kontaktiraju javne institucije u cilju poboljšanja kvalitete javne potražnje.

Odabранo je manje prijedloga i dodijeljeno manje ugovora povezanih s javnom nabavom inovativnih rješenja nego što su to očekivali upravitelji početnog programa, uglavnom zbog toga što potencijalni kandidati nisu dovoljno upoznati s tim novim instrumentom i njegovim punim potencijalima. Međutim, ova je inicijativa prvi primjer pokušaja da se javnu nabavu inovativnih rješenja uključi u poziv na podnošenje prijedloga u okviru INTERREG-a.

⁴⁵ <http://www.programmemed.eu/en/download-area/targeted-call-innovationenergy.html>

Primjer 2.: Države članice koje podupiru javnu nabavu inovativnih rješenja i pretkomercijalnu nabavu Španjolska

U lipnju 2011. španjolska je vlada donijela Zakon 14/2011 o znanosti, tehnologiji i inovacijama kako bi poduprla javnu nabavu inovativnih rješenja i pretkomercijalnu nabavu.

Ministarstvo gospodarstva i konkurentnosti izradilo je dva paralelna programa u kojima se predviđa upotreba unutarnjih resursa i strukturnih fondova: INNOCompra⁴⁶ (potpora za naručitelje) i INNODemand⁴⁷ (potpora za dobavljače). Ministarstvo je poduzelo i mjere potpore uspostavom službe za pomoć za javnu nabavu inovativnih rješenja i pretkomercijalnu nabavu (u rujnu) i izradom vodiča za javnu nabavu inovativnih rješenja i pretkomercijalnu nabavu (u studenome 2011.).⁴⁸

Ti su potezi bili u skladu s kasnjim uključivanjem javne nabave inovativnih rješenja u Nacionalnu strategiju za znanost i inovacije (u veljači 2013.) i dodjelom 3 % sredstava iz vladinog proračuna za ulaganja.

Primjena javne nabave inovativnih rješenja za uvođenje inovacija u zdravstveni sustav u Galiciji

Kontekst

Sektor javne zdravstvene skrbi u Galiciji obuhvaća 95 % populacije koja broji 2,8 milijuna ljudi. Ima proračun od 3 400 milijuna EUR godišnje, što je 40,5 % ukupnog proračuna regije.

Sektoru zdravstvene skrbi pripadaju 14 zaklada i bolnica sekundarne skrbi, 493 centra primarne skrbi, 90 centara hitne službe i više od 165 domova za starije te je u njemu zaposleno više od 36 000 ljudi.

Važnost tog sektora i novi izazovi u obliku većeg postotka ljudi starijih od 65 godina, sve viših stopa kroničnih bolesti i gospodarske krize potaknuli su regionalna tijela da korištenjem sufinanciranjem u okviru EFRR-a pokrenu posebni program kojim se daje potpora potražnji za inovativnim rješenjima u području zdravstvene skrbi.

Cilj

Opći cilj programa je izazove s kojima se suočava javni zdravstveni sustav u Galiciji pretvoriti u prilike:

- prelaskom s reaktivnog na proaktivni model (promicanje zdravlja, prevencija bolesti, upravljanje kroničnim bolestima, osnaživanje pacijenata itd.),
- osiguravanjem kontinuiteta između različitih razina skrbi,
- prihvaćanjem pouzdanih metodologija za procjenu zdravstvenog učinka i troška,
- osnaživanjem pacijenata i
- korištenjem IKT-a kako bi se pacijentima usluge dovele u njihove domove.

Provredba

U okviru programa H2050 i *Innova Saúde* (IS)⁴⁹ potrošit će se 90 milijuna EUR⁵⁰ u razdoblju od 2012. do 2015. kako bi se javnom zdravstvenom sustavu Galicije s pomoću javne nabave inovativnih rješenja osigurali inovativni proizvodi i usluge (više informacija na: www.sergas.es/h2050-innovasaude)

⁴⁶ http://www.idi.mineco.gob.es/stfls/MICINN/Innovacion/FICHEROS/Politicas_Fomento_Innv./Programa_INNOCOMPRA.pdf

⁴⁷ <http://www.ctdi.es/index.asp?MP=4&MS=0&MN=1&textobuscado=innodemanda&tipo=1&TR=A&IDR=38&tipoO=Contenido&id=1549&xmc=innodemanda&xtrc=2>

⁴⁸ http://www.idi.mineco.gob.es/stfls/MICINN/Innovacion/FICHEROS/Politicas_Fomento_Innv./Guia_CPI.pdf

⁴⁹ http://www.sergas.es/MostrarContidos_N2_T01.aspx?idPaxina=60796 i snimka prezentacije <http://www.sergas.es/ContidosPublicados/detallecontenido.aspx?idpaxina=60796&idpublicacion=51>

⁵⁰ 90 milijuna EUR iz operativnog plana za istraživanje, razvoj i inovacije u okviru tehnološkog fonda za razdoblje 2007. – 2013. (80 % EFRR-a).

Glavni sudionici su liječnici i pacijenti koji su sudjelovali u sastavljanju, razvijanju i ocjenjivanju planova.

U programu H2050 9,9 milijuna EUR, tj. 22 % ukupnog proračuna ponuđeno je kroz javnu nabavu inovativnih rješenja, a u programu Innova Saúde ulaganja u javnu nabavu inovativnih rješenja iznose 19,4 milijuna EUR, odnosno 43 % ukupnog proračuna programa.

Kako bi se potaknule inovacije i konkurentnost u MSP-ovima te internacionalizacija rezultata te kako bi se dobili rezultati o učinkovitosti javnih usluga, u javne natječaje uveden je niz zahtjeva za provedbu javne nabave inovativnih rješenja:

- galicijska zdravstvena služba smije se koristiti rješenjem bez posjedovanja licencije i smije sama obavljati održavanje rješenja,
- intelektualno vlasništvo dodjeljuje se poduzeću kojem je dodijeljen ugovor i koje može i komercijalizirati rješenje,
- galicijska zdravstvena služba bit će prvi kupac. U projekte mora biti uključen pokazni scenarij.

Kako bi omogućila primjenu javne nabave inovativnih rješenja i potaknule uključivanje privatnog sektora od samog početka, nadležna tijela objavila su otvoreni poziv na podnošenje prijedloga inovativnih rješenja, takozvani tehnički dijalog s tržištem. Za upravljanje postupkom primjenjen je internetski sustav SERGAS; time se jamče povjerljivost, transparentnost i jednakost prilika – vidjeti:

http://www.sergas.es/MostrarContidos_N2_T01.aspx?IdPaxina=60796

Okvir 12. — Galicijski program za javnu nabavu inovativnih rješenja: kako je funkcioniраo otvoreni poziv na podnošenje prijedloga?

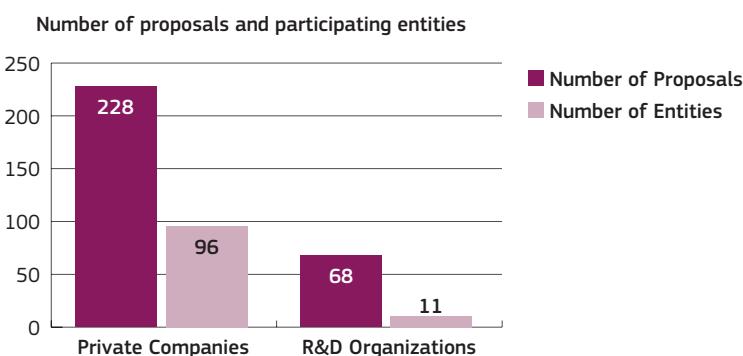
Primjenom SERGAS-ovog modela otvorene inovacije bilo je moguće utvrditi funkcionalne specifikacije za svaki podprojekt i pripremiti tehničke zahtjeve koji će se uvrstiti u dokumente za otvoreni javni natječaj za javnu nabavu inovativnih rješenja.

Tehnički dijalog: prijedlozi inovativnih rješenja dobavljača

Od pokretanja projekta u travnju 2012. do svibnja 2014. primljeno je 296 prijedloga (228 prijedloga privatnih poduzeća i 68 prijedloga istraživačkih subjekata), a bilo je uključeno ukupno 107 (javnih i privatnih) sudionika.

Okvir 13. — Broj sudionika u programu za javnu nabavu inovativnih rješenja u Galiciji 2013.

The total number of participants (public and private) has been 107

Nakon što su primljeni prijedlozi ocijenjeni, preko 50 % njih uzeto je u obzir prilikom detaljne pripreme različitih projekata u okviru programa H2050-IS.

„Natječajna mapa” za programe H2050 i *Innova Saúde* na temelju potražnje

„Natječajna mapa” na temelju potražnje inovativni je postupak u kojem se skiciraju poželjni ishodi svakog podprojekta, čime se pomaže dobavljačima na tržištu da predvide potrebe naručitelja i omogućuje poduzećima da svoje napore u pogledu istraživanja, razvoja i inovacija prilagode budućim natječajima. Potencijalni dobavljači mogu je pregledati na:

http://www.sergas.es/Docs/H2050_IS/Early%20Demand%20Map%20H2050-IS.pdf

Informacije o napretku i sudjelovanju

Podaci o napretku svakog projekta objavljaju se prije objave natječajne dokumentacije za javnu nabavu inovativnih rješenja. Objavljuje se i popis svih subjekata koji su podnijeli prijedloge za svaki projekt u cilju promicanja suradnje među poduzećima.

Sažetak

- u okviru Inovacijske strategije galicijskog ministarstva zdravstva utvrđene su mogućnosti finaniranja za uvođenje inovativnih proizvoda i usluga u zdravstveni sustav: u provedbi tog programa Galicija je pionir u španjolskom sektoru zdravstvene skrbi
- primjenom instrumenata za javnu nabavu inovativnih rješenja Galicija potiče inovacije u poduzećima i pomaže jačanju inovativnih poduzeća na međunarodnoj razini
- postupak je razvijen u **tehničkom dijalogu** s poduzećima, a dobivena je vrlo dobra reakcija pružatelja tehnologija

- ključni element je komunikacija među dionicima i u „ekosustavu” javne nabave inovativnih rješenja
- obvezna je koordinacija i usklađivanje prioriteta različitih odjela organizacije

Okvir 14. — Komunikacija između dionika u „ekosustavu” javne nabave inovativnih rješenja

Italija

Godine 2012. talijanska ministarstva istraživanja (MIUR) i gospodarstva (MISE) izdala su prvi talijanski nacionalni poziv za pretkomercijalnu nabavu⁵¹ u kojem su pozvala javna tijela iz četiriju regija da (do lipnja 2013.) podnesu prijedloge tema od javnog interesa za koje je potrebno razviti nova rješenja putem pretkomercijalne nabave.

Kako bi osigurali da se ostvare ciljevi konvergencije i visine izdataka određeni u nacionalnom operativnom programu za istraživanje i konkurentnost za razdoblje 2007.–2013., dva su ministarstva razvila glavne provedbene mjere koje su opisane u dokumentu „Inicijative za ubrzanje i reprogramiranje programa Europske komisije za razdoblje 2007.–2013.” koji je odobren u ožujku 2011.

Nacionalna sredstva koja su oslobođena inicijativom za reprogramiranje i prenamjenjena putem kohezijskog akcijskog plana dodijeljena su inicijativama na strani potražnje kojima izravno upravljaju MIUR i MISE. Sredstva dobivena smanjivanjem nacionalnog sufinanciranja ponovno su uložena u ista područja u kojima djeluje nacionalni operativni program za istraživanje i konkurentnost u bliskoj suradnji s nacionalnim tijelima koja upravljaju strukturnim fondovima, čime se u potpunosti poštaje zahtjev da se ta sredstva moraju upotrijebiti u konvergencijskim regijama.

⁵¹ <http://hubmiur.pubblica.istruzione.it/web/ricerca/home>

Za financiranje pretkomercijalne nabave i javne nabave inovativnih rješenja na nacionalnoj razini dodijeljeno je 150 milijuna EUR, od čega:

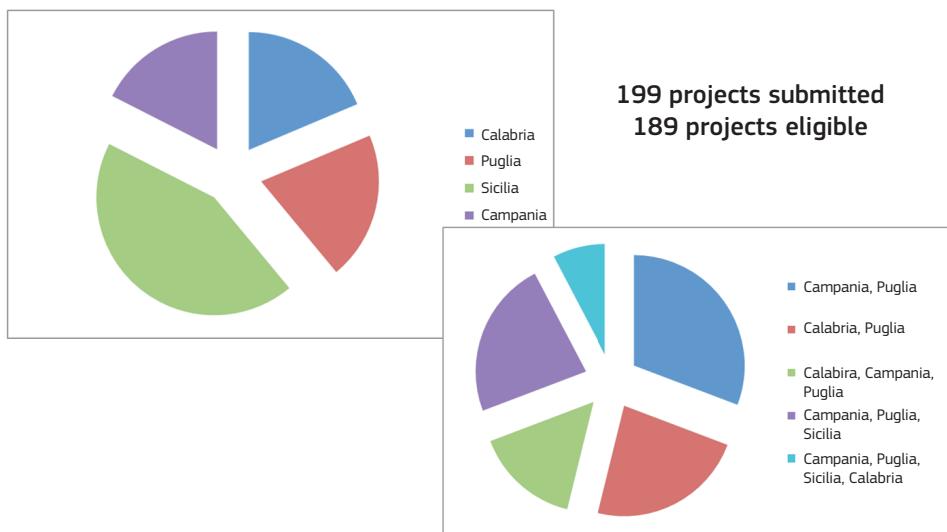
- 100 milijuna EUR iz MIUR-a i
- 50 milijuna EUR iz MISE-a.

Poziv ima maksimalni proračun od 150 milijuna EUR i usmjeren je uglavnom na četiri „konvergencij-ske regije“ (Kalabriju, Kampaniju, Apuliju i Siciliju) koje mogu podnijeti prijedloge za projekte pretkomercijalne nabave, po mogućnosti u suradnji s javnim tijelima iz drugih regija.

<http://ec.europa.eu/digital-agenda/en/news/digital-innovation-regional-growth-innovation-procurement-29-april-2014-thessaloniki-greece>

Recognition of innovation needs in Convergence Region: preliminary figures on geographic distribution

(1/2)

Do 20 % proračuna može se dodijeliti naknadnim projektima javne nabave inovativnih rješenja.

U Italiji je predvodnik u pogledu provedbe pretkomercijalne nabave i javne nabave inovativnih rješenja regija Lombardija, koja je razvila okvir za nabavu inovacija te provela prvu pretkomercijalnu nabavu u zdravstvenom sektoru i javnu nabavu inovativnih rješenja u području računarstva u oblaku.

Primjer 3.: Regionalna inovacijska strategija u okviru koje se javnom nabavom inovativnih rješenja koristi kao alatom politike – slučaj regije Rhône-Alpes

Nekoliko europskih regija donijelo je regionalne inovacijske strategije (RIS) pokazujući tako da je pristup potpori inovacijama **na temelju potražnje** najvažniji u intervenciji njihove politike te da javnu nabavu inovativnih rješenja vide kao ključni alat u tom smislu.

Regija Rhône-Alpes (Francuska – 6,2 milijuna stanovnika)

Nabava inovacija (izvadak iz regionalne inovacijske strategije)⁵²

⁵² http://www.innovation.rhonealpes.fr/SRI/upload/docs/application/pdf/2013-09/v2-sri-si-septembre2013_2013-09-18_10-11-25_103.pdf

Izazovi za javna tijela i poduzeća

Svrha ovog alata je osnažiti industrijski ekosustav regije Rhône-Alpes, osobito u sektorima pametne specijalizacije. **Regija i lokalna tijela i dalje se suočavaju s brojnim izazovima**, uključujući:

- zamjenjivanje subvencija poduzećima izravnim financiranjem istraživanja i razvoja, prototipima i/ili inovativnim uslugama kako bi se ispunile potrebe koje su utvrdila javna tijela,
- jačanje partnerstva između regije i lokalnih tijela u utvrđivanju potreba prije objave poziva na podnošenje ponuda,
- uključivanje građana u tzv. pristup „živog laboratorija“ u fazi testiranja mjera javnog sektora, uspostavljanje poveznica s „pristupom utemeljenim na potrebama korisnika“ zastupljenim u regionalnoj inovacijskoj strategiji,
- pretvaranje regije Rhône-Alpes u tehnološki primjer i promicanje imidža javnih usluga,
- pristupanje sredstvima EU-a u novom programskom razdoblju (2014.–2020.).

Nabava inovacija predstavlja i **brojne izazove inovativnim poduzećima** u regiji, između ostalog:

- financiranje faze izrade prototipa i faze eksperimentiranja,
- stvaranje boljih poslovnih prilika za proizvode i usluge,
- skraćivanje vremena potrebnog da se proizvodi i usluge stave na tržište,
- dobivanje oznaka i certifikata od javnih naručitelja,
- dijeljenje rizika i koristi od dizajna i razvoja između dobavljača i naručitelja.

Kako bi odgovorili na te izazove, regionalni javni naručitelji moraju predvidjeti ograničenja, poput potrebe da se u fazi savjetovanja prije pokretanja postupaka nabave uključi više sudionika (npr. poduzeća, potrošači, druga javna tijela, istraživački centri). Trebaju i osigurati da se pravima intelektualnog vlasništva upravlja što djelotvornije (npr. da prava intelektualnog vlasništva prepuste dobavljačima u zamjenu za prihode od autorskog prava, čime bi se smanjila komercijalna vrijednost ponude, ili da omoguće slobodno korištenje prototipima ili softverom).

Buduće mjere

Glavna je svrha alata „nabave inovacija“ olakšati nastajanje inovativnih rješenja i jačanje konkurenčnosti poduzeća iz regije Rhône-Alpes dijeljenjem rizika između inovatora i javnih naručitelja. Kako bi se to postiglo, potrebno je surađivati s inovacijskim partnerima i regionalnim javnim naručiteljima na tri razine:

1. razina: informiranje i osposobljavanje regionalnih dionika (javnih naručitelja i poduzeća)

- planiranje regionalne konferencije o javnoj nabavi inovativnih rješenja kako bi se informiralo sve dionike inovacijskog „ekosustava“ i pokrenulo regionalni akcijski plan namijenen:
 - o regionalnim inovacijskim tijelima (npr. trgovinskim komorama, klasterima, inovacijskim agencijama) i
 - o regionalnim javnim naručiteljima (npr. službama regije Rhône-Alpes, urbanim zajednicama, skupinama gradova, gradovima, pružateljima prometnih usluga, zračnim lukama, bolnicama, službama za proizvodnju vode i energije i gospodarenje njima, nacionalnim (npr. obrambenim) službama u regiji, javnim istraživačkim institutima),

- aktivnosti podizanja svijesti i informiranja o području usmjerene na:
 - o srednje škole, prometne sustave, odjeli za IKT,
 - o javne naručitelje, kako bi promijenili radne metode i promicali uključivanje „inovacijskih“ kriterija i metodologija u postupke nabave,
 - o inovativna poduzeća, kako bi se olakšao njihov pristup javnoj nabavi razvijanjem ciljanih informacijskih sustava na temelju mreža za razvoj postojećih tehnologija, klastera i trgovinskih komora,

2. razina: utvrđivanje potreba kupaca i poticanje kontakta s inovativnim poduzećima

- podupiranje ocjenjivanja potreba regionalnih javnih naručitelja i funkcionalnih zahtjeva nabave za koju su potrebni istraživanje i razvoj,
- povezivanje inovativnih poduzeća i javnih naručitelja kako bi se razvila svijest o potrebama i jednih i drugih; javni naručitelji moći će utjecati na javnu potporu za tržišne dionike u regiji (npr. s pomoću plana za MSP-ove).

3. razina: poticajne mjere za javnu nabavu inovativnih rješenja

- pomaganje teritorijima i javnim naručiteljima da procijene svoje potrebe tako da se funkcionalni zahtjevi mogu primjenjivati i prije nabave inovacija (vidjeti 1. os regionalne inovacijske strategije regije Rhône-Alpes: „Inovacija na temelju uporabe“),
- objava europskih poziva na podnošenje prijedloga povezanih s javnom nabavom inovativnih rješenja i
- jačanje kapaciteta dionika za sudjelovanje u europskim projektima.

Primjer 4.: Primjer uspješne javne nabave inovativnih rješenja koji je vodio sveučilišni Medicinski centar Erasmus (Rotterdam, Nizozemska); MSP dobavljač: IMS Medical

Medicinski centar Erasmus u Nizozemskoj 2013. je trebao jedinicu za pranje kreveta i madracu za čišćenje 70 000 kreveta godišnje. Čistim krevetima sprječavaju se bolesti povezane s infekcijama, a osoblju i pacijentima ulijeva se povjerenje u higijenske standarde bolnice.

Medicinski centar suočio se s vrlo ograničenim brojem potencijalnih dobavljača jedinica za pranje kreveta. Analizom tržišta Medicinski centar pronašao je zapravo samo jednog potencijalnog dobavljača koji je mogao ispuniti njegove zahtjeve. Stoga je Medicinski centar pokrenuo natječajni postupak koji se temeljio na načelima *nabave uz prethodno obvezivanje* i uključivao zahtjeve koji su se temeljili na ishodima, provjeru tržišta i natjecateljski dijalog.

Prihvaćen je i razvijen postupak nabave uz prethodno obvezivanje. Prvi korak bio je uspostaviti projektni tim koji su činili članovi različitih odjela. Taj je tim razmotrio pitanja i potrebe i razvio zahtjev koji se temeljio na ishodima. Prije početka postupka nabave, pokrenuta je opsežna provjera tržišta koja se temeljila na potrebnim ishodima. Cilj je bio zainteresirati što veći broj potencijalnih dobavljača za natječaj. Prvi informativni sastanak privukao je 60 sudionika iz različitih područja, poput industrijskih dizajnera, organizacija za čišćenje, sveučilišnih inovacijskih centara, strojarskih inženjera i mnogih drugih. Svi sudionici imali su različite ideje o tome kako poboljšati postupak čišćenja kreveta, smanjiti troškove i otisak CO₂. Tijekom provjere tržišta naručitelj je poticao komunikaciju među sudionicima kako bi formirali različite konzorcije i ostvarili interakciju među dijelovima opskrbnog lanca. Medicinski centar također je odlučio kao kriterije dodjele upotrijebiti ukupni trošak vlasništva i otisak CO₂. Nizozemska organizacija za potporu inovacijama TNO pružila je tehničku potporu za

razvijanje tih kriterija. Umjesto na tehničkim specifikacijama natječajne specifikacije temeljile su se na potrebama Medicinskog centra, tj. na zahtjevu da se očisti 70 000 kreveta godišnje.

Postupak odabira temeljio se na inovacijskim sposobnostima zainteresiranih dobavljača, a ne toliko na njihovim prethodnim iskustvima s jedinicama za pranje kreveta. Na temelju saznanja dobivenih tijekom faze provjere tržišta razvijena je specifikacija koja se temeljila na ishodima. Cilj je bio privući što veći broj potencijalnih konzorcija koji bi mogli predstaviti svoje ideje tijekom natjecateljskog dijaloga, a kasnije smanjiti broj sudionika. Naručitelj je krenuo s osam sudionika u natjecateljskom dijalogu, a dva su sudionika uspjela doći do završne faze nadmetanja.

Prihvaćeno je rješenje koje se temeljilo na visokopreciznim robotima za čišćenje koje je isporučio IMS Medical, europski MSP. Inovacija često podrazumijeva međusobnu suradnju opskrbnih lanaca. U ovom je slučaju robotička tehnologija razvijena za linije za proizvodnju automobila upotrijebljena za rješavanje problema čišćenja kreveta u bolnicama. Ovo rješenje ima i široku primjenu u čitavom sektoru zdravstvene skrbi za štedljivo precizno čišćenje bolničke opreme.

Ta inovativna robotička jedinica za čišćenje kreveta koju je kupio Medicinski centar Erasmus u Rotterdamu (Nizozemska) **dobitnik je prve Nagrade za javnu nabavu inovacija 2014.**: <http://www.innovation-procurement.org/award/>

Izjava poduzeća IMS Medical, dobavljača robotičke jedinice za čišćenje kreveta i madraca „Was-Unit”:

„Da je ovo bio tradicionalni natječaj, IMS Medical nikada ne bi mogao razviti ovu ideju za čišćenje kreveta. Samo zbog činjenice da je uspostavljen dijalog, a ne samo cjenovni kriterij , uspjeli smo pronaći druga rješenja koja su se temeljila na manjem otisku CO₂ i ukupnom trošku vlasništva te dobiti najčišće krevete ikad proizvedene. Zbog ovakvog načina nadmetanja mala poduzeća poput IMS Medicala dobila su priliku da sudjeluju u natječaju. Ima mnogo kreativnog potencijala u poduzećima poput IMS Medicala, a zahvaljujući Medicinskom centru Erasmus mi smo tržištu uspjeli pokazati što se može postići. Svaki dijalog s Erasmusom i TNO-om daje nam energiju da se razvijamo i budemo još kreativniji .”

Osim postizanja visoke razine preciznosti u čišćenju kreveta, rješenjem je znatno smanjen utjecaj na okoliš. Ukupni trošak vlasništva za čišćenje jednog kreveta smanjen je za 35 % u odnosu na prethodnu jedinicu. Inovativno rješenje povoljno je djelovalo na učinkovitost uporabe resursa i ugljični otisak pri čišćenju. Otisak CO₂ smanjen je za čak 65 %. Znatno je smanjena i potrošnja vode i količina otpadne vode. Osim toga, zbog fleksibilnosti rješenja, robot će se koristiti i za čišćenje sve bolničke opreme na kotačima, poput invalidskih kolica, stalaka za infuziju i kolica za hranu. Robot se može programirati da čisti svu tu opremu.

Pojmovnik

Skupina kupaca inovacija — skupine kupaca inovativnih proizvoda ili usluga mogu potaknuti inovacije preciziranjem svojih potreba na odgovarajućim razinama na tržištu. Što je skupina veća, veće je i potencijalno tržište, pa stoga i dobavljači imaju veći interes da ispunе ambiciozne specifikacije proizvoda i isporuče inovativniji proizvod.

Inovacije na temelju potražnje / inovacije na strani potražnje (demand-driven/side innovation) — podupiru stavljanje novih inovativnih roba i usluga na tržište, dodajući „faktor privlačenja“ inovacija političkim mjerama „guranja inovacija“, kao što je financiranje istraživanja i razvoja.

Sporazum o zalogu — sporazum prema kojem treća osoba (zastupnik) čuva prava intelektualnog vlasništva ili drugo vlasništvo koje se deblokira samo ako su ispunjeni određeni uvjeti ili ako nastupe određeni događaji. Primjerice, ako se razvije inovativni dizajn ili softverski kod, može se čuvati kao zalog kod treće osobe, tako da mu javni naručitelj može pristupiti ako dizajner/programer prestane s komercijalnim aktivnostima ili ako više nije u partnerstvu s naručiteljem.

Ekonomski najpovoljnija ponuda (EMAT) — kriterij dodjele nabave kojim se u obzir uzimaju i kvalitativni i kvantitativni aspekti ponude.

EFPR — Europski fond za pomorstvo i ribarstvo

EFRR — Europski fond za regionalni razvoj

ESF — Europski socijalni fond

ESIF — Europski strukturni i investicijski fondovi

Nabava uz prethodno obvezivanje (forward commitment procurement – FCP) — model nabave koji podrazumijeva davanje tržištu informacija o budućim potrebama u smislu ishoda, rano angažiranje i suglasnost da se u budućnosti pokrene postupak nadmetanja za kupnju proizvoda ili usluge koji trenutačno ne postoje, na određeni datum u budućnosti, pod uvjetom da mogu zadovoljiti dogovorene razine uspješnosti i troškova.

Okvirni ugovor — ugovor sklopljen između jednog ili više javnih naručitelja i jednog ili više gospodarskih subjekata u svrhu utvrđivanja uvjeta primjenjivih na ugovore koji će se sklopiti tijekom predviđenog razdoblja, osobito u pogledu cijene, i, prema potrebi, predviđene količine.

Naknada štete — pristup smanjivanju rizika povezanog s ugovorom prema kojemu se traži ili osiguranje od neispunjena obveza ili zaštita od odgovornosti, gubitka ili štete. Primjerice, od dobavljača se može tražiti da nadoknadi štetu nastalu javnom naručitelju zbog odgovornosti pri primjeni novog proizvoda ili usluge.

Intelektualno vlasništvo — vlasništvo koje je rezultat kreativnosti i na koje se mogu polagati isključiva prava npr. autorska prava, patenti, žigovi ili industrijski dizajni.

Zajednička nabava — aktivnosti nabave koje poduzimaju dva zasebna javna naručitelja ili više njih. Postoje brojni različiti oblici zajedničke nabave, npr. povremena zajednička nabava, konzorciji kupaca i središnji sustav nabave. Nova pravila o prekograničnim i drugim oblicima zajedničke nabave utvrđena su u direktivama iz 2014. i njima se objašnjava kako se u zajedničkoj nabavi mogu ispuniti pravne obveze.

Ključni pokazatelji učinkovitosti — skup mjera koje se upotrebljavaju za procjenu učinkovitosti u odnosu na dogovoren očekivanja. Ključni pokazatelji učinkovitosti mogu se odnositi na bilo koji aspekt ugovora i mogu biti povezani s bodovima ili drugim sustavima poticanja i/ili kažnjavanja.

Izračun troškova tijekom životnog vijeka — pristup računanju troškova u kojemu se u obzir uzimaju svi troškovi tijekom životnog vijeka robe, usluge ili radova (kupovna cijena i svi povezani troškovi, uključujući operativne troškove i troškove nakon isteka životnog vijeka). Ti troškovi mogu uključivati troškove koji se pripisuju vanjskim učincima kao što su emisije stakleničkih plinova.

Nacionalno provedbeno zakonodavstvo — mjere kojima se direktive EU-a ugrađuju u nacionalno zakonodavstvo. Nakon donošenja direktiva o nabavi iz 2014. države članice imaju 18 mjeseci da donesu te mjere. Direktivama iz 2014. nude se brojne mogućnosti u pogledu politika, tako da se sve odredbe neće provoditi na isti način.

Procjena potreba — preliminarna aktivnost kojom se utvrđuje opseg potreba javnog tijela

u određenoj kategoriji ili za rješavanje određenog izazova. Pri procjeni potreba u obzir bi trebalo uzimati buduće i trenutačne zahtjeve te imati u vidu kapacitete organizacije da prihvati potencijalna rješenja. Temeljito procjenom potreba pruža se bolji temelj za provjeru tržišta jer se u okviru procjene prikupljaju podaci koji su bitni za dobavljače i utvrđuju eventualne praznine.

Izvedbene ili funkcionalne specifikacije (ili specifikacije koje se temelje na ishodima) — pristup utvrđivanju zahtjeva u pogledu nabave kojim se usredotočuje na rezultate koji je potrebno postići, a ne na iscrpne opise. Primjerice, umjesto da se navede da zgrada mora imati određenu vrstu izolacije ili rasvjete, u izvedbenoj specifikaciji mogao bi se navesti najniži energetski razred u koji smije biti svrstanata.

Ugovor po fazama — ugovor kojim se predviđaju dvije odvojene faze ili više njih i koji se može raskinuti bez nastanka odgovornosti po završetku bilo koje od tih faza. Faze se mogu odnositi na zasebne aktivnosti kao što su istraživanje i razvoj, izrada prototipa ili proizvodnja testne serije ili provedba pilota. U ugovoru se mogu precizirati uvjeti pod kojima će se nastaviti sa sljedećom fazom ili se odluku o tome može prepustiti javnom naručitelju.

Prethodna informativna obavijest (PIN) — vrsta obavijesti koja se objavljuje u Službenom listu EU-a i u kojoj se utvrđuju zahtjevi skore nabave. Takva se obavijest može upotrijebiti kako bi se skratila vremenska razdoblja povezana s natječajem, kako bi se tržištu unaprijed dala obavijest o zahtjevima, kako bi se započelo s prethodnom provjerom tržišta ili kao poziv na nadmetanje.

Skupina za upravljanje projektom — skupina ljudi odgovornih za donošenje odluka u okviru projekta javne nabave inovativnih rješenja. To može biti podskupina projektnog tima ili skupina koja je u hijerarhiji iznad njega i obično je sastavljena od pojedinaca koji predstavljaju različite funkcije unutar organizacije. U skupinu mogu biti uključeni i vanjski stručnjaci ili dionici poput građana i korisnika proizvoda ili usluge koja se kupuje.

Prospekt — dokument u kojemu se navode trenutačne ili buduće potrebe tijela u pogledu nabave. Prospekt može biti objavljen kao dio prethodne provjere tržišta kako bi se dobavljačima dala prethodna obavijest o budućim zahtjevima, kao i bitne pozadinske informacije o tijelu.

Norme — tehničke specifikacije koje je priznato tijelo za normizaciju odobrilo za višekratnu ili stalnu uporabu, a s kojima usklađenost nije obvezna. Specifikacije u postupku nabave mogu se odnositi na međunarodne, europske i nacionalne norme, pod uvjetom da uz njih stoje riječi „ili jednakovrijedno“. Normizacija može biti i vrhunac procesa istraživanja i razvoja novog proizvoda ili metode.

Državna potpora — prednost u bilo kojem obliku koju javna tijela selektivno dodjeljuju

poduzećima. Državna potpora zabranjena je Ugovorom, osim ako nije obuhvaćena utvrđenim izuzećima. Ako se potpuno natjecateljski postupak provodi u skladu s direktivama o nabavi, pretpostavlja se da se ne dodjeljuje državna potpora.

Tehnički dijalog — postupak u kojemu javni naručitelj traži i prihvaca savjete o sadržaju svih ili dijela dokumenata za natječajni postupak koji namjerava objaviti, pod uvjetom da takvi savjeti ne sprječavaju tržišno natjecanje.

Varijante — tehnika kojom se omogućava razmatranje alternativnih rješenja u postupku ocjenjivanja ponuda. Varijante mogu biti dopuštene u bilo kojem postupku pod uvjetom da su definirani minimalni zahtjevi javnog naručitelja, a kriteriji dodjele ugovora mogu se primijeniti i na varijante.

Literatura

- ADELPHI, *Strategic Use of Public Procurement in Europe*, završno izvješće Europskoj komisiji, MARKT/2010/02/C http://ec.europa.eu/internal_market/publicprocurement/modernising_rules/evaluation/index_en.htm
- Aho, E., Comu, J., Georghiou, L. and Subira, A. (2006.), *Creating an Innovative Europe: Report of the Independent Expert Group on R&D and Innovation appointed following the Hampton Court Summit and chaired by Mr Esko Aho*. Luksemburg: Ured za službene publikacije Europskih zajednica, 2006.
- Bedin, S. (2014.), Innovation Procurement in Italy: mobilizing R&D budget, current expenditure and structural funds, EU High level event „Digital Innovation for Regional Growth”, Solun.
- Edler, J. (2009.), *Demand Policies for Innovation in EU CEE Countries*, rad izložen na radionici INCOM koju je organiziralo češko predsjedništvo EU-a, 22. – 23. siječnja 2009. Prag: objavljeno kao radni dokument Manchester Business School Working Paper, br. 579
- Edler, J. (2010.), *Demand-Oriented Innovation Policy*. U: R. K. Smits, S.; Kuhlmann, S; Shapira, P. (ur.), *The Co-Evolution of Innovation Policy – Innovation Policy Dynamics, Systems and Governance*. Cheltenham: Edward Elgar.
- Edler, J., Ruhland, S., Hafner, S., Rigby, J., Hommen, L., Rolfstam, M., Edquist, C., Tsiropi, Georghiou, L. (2007.), *Demanding Innovation Lead markets, public procurement and innovation*: NESTA
- Europska komisija (2007b), Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija COM(2007) 799 završna verzija, Bruxelles, *Pretkomercijalna nabava: poticanje inovacija kako bi se zajamčile održive visokokvalitetne javne usluge u Evropi (Pre-commercial Procurement: Driving innovation to ensure sustainable high quality public services in Europe)*
- Europska komisija (2011.), Radni dokument službi Komisije, Izvješće o ocjenjivanju *Utjecaj i djelotvornost zakonodavstva EU-a o javnoj nabavi (Impact and Effectiveness of*

- (EU Public Procurement Legislation), SEC(2011)*
 853 završna verzija http://ec.europa.eu/internal_market/publicprocurement/docs/modernising_rules/er853_1_en.pdf
- Europska komisija (2012.), *Europe 2020 Flagship Initiative Innovation Union*, COM(2010) 546 završna verzija,
 - Europska komisija (2012.), GU Unutarnje tržiste, *Public Procurement Indicators 2011* http://ec.europa.eu/internal_market/publicprocurement/modernising_rules/evaluation/index_en.htm
 - Flanagan, K., Uyarra, E., & Laranja, M. (2011.), *Reconceptualising the 'policy mix' for innovation*. Research Policy, 40(5), str. 702. – 713.
 - Projekt LCB-HEALTHCARE (BIS), *Innovation Procurement: Delivering Efficiency, Quality and Sustainability in Healthcare – 10 Messages* (2012.)
http://lowcarbon-healthcare.eu/cms/resources/uploads/File/Delivering%20Efficiency,%20Quality%20and%20Sustainability%20-%2010%20messages%20from%20the%20LCB-Healthcare%20pilot%20projects_2012.pdf
 - MBS – Sveučilište u Manchesteru, za Europsku komisiju (2012.), GU Poduzetništvo i industrija, *Developing an evaluation and progress methodology to underpin the intervention logic for the Action Plan to boost demand for European Innovations*
 - OECD (2011.), *Demand-side Innovation Policies*, OECD Publishing
 - Vidjeti OECD (2014.), *Intelligent Demand: Policy Rationale, Design And Potential Benefits*, OECD Publishing
 - OECD, & Eurostat (2005.), *The Measurement Of Scientific And Technological Activities Proposed Guidelines For Collecting And Interpreting Technological Innovation Data – The Oslo Manual*, treće izdanje
 - PwC, London Economics & Ecorys (2011.), *Public procurement in Europe Cost and effectiveness*.
 - SCI-NETWORK European project (ICLEI), *Procuring Innovative And Sustainable Construction: A Guide For European Public Authorities* (2012.)
<http://www.sci-network.eu/guide>
 - Technopolis (2011.), *Trends and Challenges in Demand-Side Innovation Policies in Europe*, Thematic Report 2011 under Specific Contract for the Integration of INNO Policy TrendChart with ERAWATCH (2011-12), Contract number x07, Izsak, Kincsö, Edler, Jakob
 - Uyarra E., Edler, J., Garcia-Estevez J., Georgiou, L., Yeow J., (2014.), Barriers to innovation through public procurement: A supplier perspective, *Technovation*,
<http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0166497214000388>

Serija vodiča Kako podupirati politiku za MSP-ove iz strukturnih fondova

Javna nabava kao
pokretač inovacija u
MSP-ovima i javnim uslugama

ISBN 978-92-79-40376-7

9 789279 403767